

1 i Samuelit

¹ Ishte një njeri nga Ramathaim-Tsofini, nga zona malore e Efraimit, që quhej Elkanah; ishte bir i Jerohamit, bir i Elihut, bir i Tohut dhe bir i Efraimitit Tsuf. ² Ai kishte dy gra: e para quhej Ana dhe tjetra Penina. Penina kishte fëmijë, kurse Ana nuk kishte. ³ Çdo vit ky njeri nisej nga qyteti i tij për të adhuruar dhe për t'i ofruar flijime Zotit të ushtërive në Shiloh, ku gjendeshin dy bijtë e Efraimit, Hofni dhe Finehasi, priftërinj të Zotit. ⁴ Kur i vinte dita Elkanahut të ofronte flijimin, ai kishte zakon t'u jepte pjesën që u takonte gruas së tij Penina dhe pjesët gjithë bijve dhe bijave të tij; ⁵ por Anës i jepte një pjesë të dyfishtë, sepse e donte Anën, megjithëse Zoti ia kishte mbyllur barkun. ⁶ Por shemra e saj e ngacmonte vazhdimisht për ta zëmëruar, sepse Zoti ia kishte mbyllur barkun. ⁷ Kështu ndodhte çdo vit; sa herë që Ana ngjitej në shtëpinë e Zotit, Penina e ngacmonte; prandaj ajo qante dhe nuk hante më. ⁸ Atëherë burri i saj Elkanahu i tha: “Ana, pse qan? Pse nuk ha? Pse është trishtuar zemra jote? A nuk jam unë për ty më i mirë se dhjetë fëmijë?”. ⁹ Pasi hëngrën dhe pinë në Shiloh, Ana u ngrit. Prifti Eli ishte ulur mbi ndenjësën që ndodhet në hyrje të tabernakullit të Zotit. ¹⁰ Në trishtimin e shpirtit të saj i lutej Zotit duke qarë me dënësë. ¹¹ Pastaj lidhi një kusht, duke thënë: “O Zot i ushtrive, në se vërtetë interesohesh për fatkeqësinë që i ka rënë shërbëtores sate, në se ti më mban mend mua dhe nuk e harron shërbëtoren tënde, por dëshiron t'i japësh shërbëtores sate një fëmijë mashkull, unë do t'ja jap Zotit për të gjitha ditët e jetës së tij dhe brisku nuk ka për të kaluar mbi kokën e tij”. ¹² Ndërsa ajo e zgjaste lutjen e saj përpara Zotit, Eli shikonte me

kujdes gojën e saj. ¹³ Ana fliste në zemër të saj; vetëm buzët i lëviznin, por zëri saj nuk dëgjohej; pikërisht për këtë Eli mendonte që ishte e dehur. ¹⁴ Kështu Eli i tha: “Deri kur do të jesh e dehur? Të daltë pija!”. ¹⁵ Por Ana u përgjegj dhe tha: “Jo, imzot, unë jam një grua e vrarë në frym dhe nuk kam pirë as verë, as pije të tjera dehëse, por isha duke hapur zemrën time para Zotit. ¹⁶ Mos mendo se shërbëtorja jote është një grua e çoroditur, sepse ka qënë dhëmbja dhe hidhërimi i pamasë që më shtynë të flas deri tani”. ¹⁷ Atëherë Eli iu përgjegj: “Shko në paqe dhe Perëndia i Izraelit të dhëntë atë që i kërkoje”. ¹⁸ Ajo u përgjegj: “Shërbëtorja jote pastë gjetur hirin në sytë e tu”. Kështu gruaja iku në rrugën e saj, nisi të ushqehet dhe pamja e saj nuk ishte më e trishtuar. ¹⁹ Ata u ngritën herët në mëngjes dhe ranë përmbys përpara Zotit; pastaj u nisën dhe u kthyen në shtëpinë e tyre në Ramah. Elkanahu njohu Anën, bashkëshorten e tij, dhe Zoti u kujtua për të. ²⁰ Në kohën e caktuar, Ana mbeti me barrë dhe lindi një djalë të cilit ia vunë emrin Samuel, duke thënë: “Sepse ia kërkoja Zotit”. ²¹ Atëherë burri i saj Elkanahu u ngjit me gjithë familjen e tij për t’i ofruar Zotit flijimin vjetor dhe për të plotësuar kushtin e lidhur. ²² Por Ana nuk u ngjit, sepse i tha burrit të saj: “Unë nuk do të ngjitem deri sa fëmija të jetë zvjerdhur; atëherë do ta çoj me qëllim që ta paraqes para Zotit dhe të mbetet pranë tij për gjithnjë”. ²³ Burri i saj, Elkanahu, iu përgjegj: “Bëj si të të duket më mirë; qëndro deri sa të të jetë zvjerdhur, mjaft që Zoti ta mbajë fjalën!”. Kështu gruaja mbeti në shtëpi dhe i dha gji birit të saj deri sa ky u zvodh. ²⁴ Mbasi e zvodhi e mori me vete, bashkë me tri dema të vegjël, një efë mielli dhe një calik verë; dhe i çoi në shtëpinë e Zotit në Shiloh. Djali ishte akoma shumë i vogël. ²⁵ Pastaj ata flijuan një dem dhe ia çuan djalin Elit. ²⁶ Ana i tha:

“Imzot! Ashtu siç është e vërtetë që jeton shpirti yt, o imzot, unë jam ajo grua që rrinte këtu, afër teje, dhe i lutej Zotit. ²⁷ Jam lutur për të pasur këtë djalë, dhe Zoti më dha atë që i kisha kërkuar. ²⁸ Prandaj edhe unë ia fal Zotit; deri sa të rrojë, ai do t’i kushtohet Zotit”. Dhe aty ranë përmbys para Zotit.

2

¹ Atëherë Ana u lut dhe tha: “Zemra ime ngazëllohet në Zotin, forca ime ngrihet tek i Zoti; goja ime hapet kundër armiqve të mi, sepse gëzohem nga shpëtimi yt. ² Nuk ka asnjë të shenjtë si Zoti, sepse nuk ka asnjë tjetër vëç teje, nuk ka asnjë shkëmb si Perëndia ynë. ³ Mos vazhdoni të flisni me aq mburrje; të mos dalin fjalë arrogante nga goja juaj, sepse Zoti është Perëndia i njohjes dhe ai i peshon veprimet. ⁴ Dhe harqet e të fuqishmëve thyhen, ndërsa të dobëtit janë pajisur me forcë. ⁵ Ata që ishin të ngopur shkojnë si punëtorë ditorë për një copë bukë, ndërsa ata që ishin të uritur nuk vuajnë më nga uria. Madje edhe ajo që ishte shterpë, ka pjellë shtatë herë, ndërsa ajo që ka shumë fëmijë është dobësuar. ⁶ Zoti të bën të vdesësh dhe të bën të jetosh; të zbret në Sheol dhe të ngjit që andej. ⁷ Zoti të varfëron dhe të pasuron, ai të poshtëron dhe ai të lartëson. ⁸ Ai e ngre të mjerin nga pluhuri dhe e heq të varfërin nga plehrat, në mënyrë që të ulet me princat dhe të trashëgojnë një fron lavdie; sepse shtyllat e dheut i përkasin Zotit, dhe mbi to ai ka mbështetur botën. ⁹ Ai ruan rrugën që bëjnë shenjtorët e tij, por të pafetë do të vdesin në errësirë, sepse njeriu nuk do të mbizotërojë me anë të forcës. ¹⁰ Kundërshtarët e Zotit do të copëtohen; ai do të gjëmojë kundër tyre nga qielli. Zoti do të gjykojë popujt deri në skajet e tokës, do t’i japë forcë mbretit të tij dhe do ta lartojë forcën e të vajosurit

të tij”. ¹¹ Pastaj Elkanahu u kthye në shtëpinë e tij në Ramah, dhe fëmija qendroi që t’i shërbejë Zotit në prani të priftit Eli. ¹² Bijtë e Elit ishin njerëz të këqij; nuk e njihnin Zotin. ¹³ Dhe ja si silleshin këta priftërinj me popullin; kur dikush ofronte një flijim, shërbëtori i priftit vinte, kur mishi ziente, me një pirun me tri maja në dorë, ¹⁴ dhe e fuste në tenxhere, në kazan apo në kusi, dhe tërë atë që piruni i madh tërhiqte sipër prifti e mbante për vete. Kështu vepronin me tërë Izraelitët që shkonin në Shiloh. ¹⁵ Edhe para se të digninin dhjamin, shërbëtori i priftit vinte dhe i thoshte atij që bënte flijimin: “Më jep mish për ta pjekur për priftin, sepse ai nuk do të pranojë prej teje mish të pjekur, por mish të gjallë”. ¹⁶ Dhe në qoftë se njeriu i thoshte: “Më parë të tymoset dhjami, pastaj të marrësh sa të duash”, ai përgjigjej: “Jo, duhet të ma japësh tani; përndryshe do ta marr me forcë”. ¹⁷ Prandaj mëkati i dy të rinjve ishte shumë i madh përpara Zotit, sepse ata përçmonin ofertat që i bëheshin Zotit. ¹⁸ Por Samueli kryente shërbimin para Zotit, megjithëse akoma fëmijë, dhe ishte mbështjellë me një efod prej liri. ¹⁹ E ëma i përgatiste një veshje të vogël dhe ia çonte çdo vit kur ngjitej me burrin e saj për të ofruar flijimin vjetor. ²⁰ Atëherë Eli bekonte Elkanahun dhe bashkëshorten e tij, duke thënë: “Zoti të dhëntë fëmijë të tjerë nga kjo grua, me kërkesën që ajo i ka bërë Zotit!”. Pastaj ata ktheheshin në shtëpinë e tyre. ²¹ Kështu Zoti vizitoi Anën, dhe kjo mbeti me barrë dhe lindi tre djem dhe dy vajza. Ndërkaq djali Samuel po rritej pranë Zotit. ²² Por Eli ishte shumë plak dhe dëgjoi të gjitha ato që bijtë e tij i bënin gjithë Izraelit dhe si ata binin në shtrat me gratë që kryenin shërbimin në hyrje të çadrës së mbledhjes; ²³ dhe u tha atyre: “Pse bëni gjëra të tilla? Sepse dëgjoj nga tërë populli për veprimet tuaja të këqija. ²⁴ Mos, bijtë e mi,

sepse zërat që dëgjoj për ju nuk janë aspak të mira; ju e shtyni popullin e Zotit të mëkatojë. ²⁵ Në rast se një njeri mëkaton kundër një njeriu tjetër, Perëndia e gjykon, por në rast se një njeri mëkaton kundër Zotit, kush do të ndërhyjë për të?”. Por ata nuk e dëgjuan zërin e atit të tyre, sepse Zoti dëshironte të vdisnin. ²⁶ Ndërkaq fëmija Samuel po rritej në shtat dhe në mirëdashjen e Zotit dhe të njerëzve. ²⁷ Një njeri i Perëndisë erdhi tek Eli dhe i tha: “Kështu flet Zoti: A nuk u shfaqta në shtëpinë e atit tënd, kur në Egjipt ata ishin skllevër të shtëpisë së Faraonit? ²⁸ Nuk e kam zgjedhur unë midis gjithë fiseve të Izraelit, që të jetë prifti im, të ngjitet te altari im, të djegë temjanin dhe të veshë efodin para meje? Dhe a nuk kam qenë unë ai që i dha shtëpisë së atit tënd tërë flijimet e djegura të bijve të Izraelit të bëra me zjarr? ²⁹ Pse pra i përçmoni flijimet dhe blatimet e mia që kam urdhëruar të bëhen në banesën time, dhe pse nderoni më tepër fëmijët tuaj se mua, duke u trashur me pjesën më të mirë të blatimeve të Izraelit, të popullit tim? ³⁰ Prandaj kështu thotë Zoti, Perëndia i Izraelit: Unë kisha shpallur që shtëpia jote dhe shtëpia e atit tënd do të kishin ecur gjithnjë para meje, por tani Zoti thotë: Qoftë larg meje kjo gjë; sepse unë nderoj ata që më nderojnë, por ata që më përçmojnë do të përçmohen gjithashtu nga ana ime. ³¹ Ja, po vijnë ditët kur unë do të shkatërroj forcën tënde dhe forcën e shtëpisë së atit tënd në mënyrë që të mos ketë më asnjë plak në shtëpinë tënde. ³² Dhe ke për të parë mjerimin e banesës sime, ndonëse dhe Perëndia i ka bërë aq të mira Izraelit, nuk do të ketë kurrë më asnjë plak në shtëpinë tënde. ³³ Por ai nga të tutë që nuk kam për të hequr nga altari im do të konsumojë sytë e tu dhe do ta mbushë me trishtim zemrën tënde; dhe tërë pasardhësit e shtëpisë sate do të vdesin në lulen e rinisë. ³⁴ Do të të shërbejë si shenjë ajo

që ka për t'u ndodhur dy bijve të tu, Hofnit dhe Finehasit; që të dy do të vdesin në të njëjtën ditë. ³⁵ Por unë do të zgjedh për vete një prift besnik, që ka për të vepruar simbas asaj që ndjej në zemrën dhe në shpirtin tim; unë do t'i ndërtoj një shtëpi të qendrueshme, dhe ai ka për të ecur gjithmonë para të vajosurit tim. ³⁶ Dhe kushdo që ka për të mbetur në shtëpinë tënde do të vijë të përulet para tij për një monedhë argjendi dhe një copë buke, dhe do të thotë: “Më prano, të lutem, në një nga detyrat priftërore, që të mund të ha një copë bukë””.

3

¹ Samueli i ri i shërbente Zotit në prani të Eliut. Fjala e Zotit ishte e rrallë në ato ditë, dhe nuk kishte ndonjë zbulesë të gjerë. ² Në atë kohë Eli rrinte shtrirë në vendin e tij të zakonshëm (tani shikimi i tij kishte filluar të errësohej dhe ai nuk mund të shikonte). ³ Lampa e Perëndis nuk ishte shuar akoma dhe Samueli ishte shtrirë në tabernakullin e Zotit, ku gjendej edhe arka e Perëndisë. ⁴ Atëherë Zoti thirri Samuelin që u përgjegj: “Ja ku jam!”. ⁵ Pastaj vrapoi tek Eli dhe i tha: “Ja ku jam, se ti më thirre”. Ai u përgjegj: “Unë nuk të kam thirrur, shko të flesh”. Kështu ai vajti të flerë. ⁶ Zoti e thirri përsëri Samuelin. Dhe Samueli u ngrit, shkoi tek Eli dhe i tha: “Ja ku jam, se ti më thirre”. Por ai u përgjegj: “Biri im, unë nuk të kam thirrur; shko të flesh”. ⁷ (Por Samueli nuk e njihte akoma Zotin, dhe fjala e tij nuk i ishte shfaqur akoma). ⁸ Zoti e thirri përsëri për të tretën herë Samuelin. Kështu ai u ngrit, shkoi tek Eli dhe i tha: “Ja ku jam, se ti më thirre”. Atëherë Eli kuptoi që Zoti e thërriste të riun. ⁹ Prandaj Eli i tha Samuelit: “Shko e bjer dhe, në qoftë se të thërret prapë, do të thuash: “Folë, o Zot, sepse shërbëtori yt të dëgjon””. Kështu Samueli vajti të shtrihet në vendin

e tij. ¹⁰ Pastaj Zoti erdhi, u vendos aty afër dhe thirri si herët e tjera: “Samuel, Samuel!”. Samueli u përgjegj: “Folë, sepse shërbëtori yt të dëgjon”. ¹¹ Atëherë Zoti i tha Samuelit: “Ja, jam duke bërë në Izrael një gjë që do të shungullojë veshët e kujt do që ka për ta dëgjuar. ¹² Atë ditë unë do të kryej kundër Eliut të gjitha ato që thashë lidhur me shtëpinë e tij, nga fillimi deri në fund. ¹³ Po i deklaroj që jam bërë gati të ndëshkoj shtëpinë e tij për gjithnjë, për shkak të paudhësisë që e karakterizon, sepse bijtë e tij janë bërë të neveritshëm dhe ai nuk i ka frenuar. ¹⁴ Prandaj unë i betohem shtëpisë së Elit që paudhësia e shtëpisë së Elit nuk do të shlyhet kurrë me flijime dhe me blatime”. ¹⁵ Samueli mbeti i shtrirë deri në mëngjes, pastaj hapi dyert e shtëpisë së Zotit. Ai kishte frikë t’i tregonte Elit vegimin e tij. ¹⁶ Por Eli thirri Samuelin, duke thënë: “Samuel, biri im!”. Ai u përgjegj: “Ja ku jam”. ¹⁷ Ai tha: “Çfarë të tha? Të lutem, mos më fshih asgjë. Perëndia veproftë ashtu me ty, madje edhe më keq, në rast se ti më fsheh diçka nga të gjitha ato që të tha”. ¹⁸ Samueli ia tregoi atëherë të gjitha, pa i fshehur asgjë. Dhe Eli tha: “Ai është Zoti; le të bëjë atë që i pëlqen atij”. ¹⁹ Ndërkaq Samueli rritej; dhe Zoti ishte me të dhe nuk la të shkonin kot asnjë nga fjalët e tij. ²⁰ Tërë Izraeli, nga Dani deri tek Beer-Sheba, mësoi që Samueli ishte bërë profet i Zotit. ²¹ Zoti vazhdonte t’i shfaqej në Shiloh, sepse në Shiloh Zoti i shfaqej Samuelit me anë të fjalës së vet.

4

¹ Fjala e Samuelit i drejtohej tërë Izraelit. Izraeli doli të luftojë kundër Filistejve dhe ngriti kampin e tij pranë Eben-Ezerit, ndërsa Filistejtë u vendosën pranë Afekut. ² Pastaj Filistejtë u renditën për betejë kundër Izraelit; filloi një betejë e madhe, por Izraeli u mund nga Filistejtë,

të cilët vranë në fushën e betejës rreth katër mijë veta. ³ Kur populli u kthye në kamp, pleqtë e Izraelit thanë: “Pse Zoti na mundi sot përpara Filistejve? Të shkojmë të marrim në Shiloh arkën e besëlidhjes së Zotit, në mënyrë që të ndodhet në mes nesh dhe të na shpëtojë nga duart e armiqve tanë!”. ⁴ Kështu populli dërgoi në Shiloh njerëz që të merrnin që andej arkën e besëlidhjes së Zotit të ushtërive, që ulët midis kerubinëve; dhe dy bijtë e Elit, Hofni dhe Finehasi, ishin aty me arkën e besëlidhjes së Perëndisë. ⁵ Kur arka e besëlidhjes së Zotit hyri në kamp, i gjithë Izraeli shpërtheu në një britmë gëzimi aq të fuqishme sa vetë toka e drodh. ⁶ Filistejtë, duke dëgjuar buçimën e asaj britme, thanë: “Çfarë kuptimi ka buçima e kësaj britme të madhe në kampin e Hebrenjve?”. Pastaj mësuan që arka e Zotit kishte arritur në kamp. ⁷ Kështu Filistejtë u trembën, sepse thonin: “Perëndia erdhi në kamp”. Dhe thirrën: “Mjerë ne! Një gjë e tillë nuk ka ndodhur kurrë më parë. ⁸ Mjerë ne! Kush do të na shpëtojë nga duart e këtyre perëndive të fuqishme? Këto janë perënditë që i goditën Egjiptasit me lloj lloj plagësh në shkretëtirë. ⁹ Qëndroni të fortë dhe silluni si burra, o Filistej, që të mos bëheni skllëvër të Hebrenjve, ashtu si ata qenë skllëvërit tuaj. Silluni si burra dhe luftoni!”. ¹⁰ Kështu Filistejtë luftuan dhe Izraeli u mund; dhe gjithkush vrapoi te çadra e vet. Masakra që me të vërtetë e madhe; Izraeli humbi tridhjetë mijë këmbësorë. ¹¹ Edhe arka e Perëndisë u morr dhe dy djemtë e Elit, Hofni dhe Finehasi, vdiqën. ¹² Një njeri i Beniaminit vrapoi nga fusha e betejës dhe arriti po atë ditë në Shiloh, me rroba të grisura dhe kokën të mbuluar me dhe. ¹³ Kur arriti, ja, Eli ishte ulur mbi ndenjësën e tij në anë të rrugës, duke shikuar, sepse zemra e tij dridhej për arkën e Perëndisë. Sapo ai njeri hyri në qytet dhe njoftoi për atë që kishte

ndodhur, një britmë u ngrit nga tërë qyteti. ¹⁴ Kur dëgjoi zhurmën e britmave, Eli tha: “Ç’kuptim ka zhurma e kësaj rrëmuje?”. Pastaj ai njeri erdhi me të shpejtë për t’i treguar Elit atë që kishte ndodhur. ¹⁵ Eli ishte nëntëdhjetë e tetë vjeç; shikimi i tij qe errësuar aq sa që ai nuk shikonte më. ¹⁶ Njeriu i tha Elit: “Jam ai që ka ardhur nga fusha e betejës. Sot kam ikur me vrap nga fusha e betejës”. Eli tha: “Si vajtën punët, biri im?”. ¹⁷ Atëherë lajmëtari u përgjegj dhe tha: “Izraeli ia mbathi përpara Filistejve dhe u bë një masakër e madhe në popull; edhe dy djemtë e tu, Hofni dhe Finehasi, vdiqën, dhe arka e Perëndisë u morr”. ¹⁸ Sa u zu në gojë arka e Perëndisë, Eli ra nga ndenjësja prapa, përbri derës, theu qafën dhe vdiq, sepse ishte plak dhe i rënduar. Qe gjyqtar i Izraelit dyzet vjet me radhë. ¹⁹ E reja e tij, gruaja e Finehasit, ishte me barrë dhe në prag të lindjes; kur dëgjoi lajmin që arka e Perëndisë ishte kapur dhe vjehri i saj dhe i shoqi kishin vdekur, u kërrus dhe lindi, sepse e zunë dhimbjet. ²⁰ Në çastin kur ishte duke vdekur, gratë që kujdeseshin për të i thanë: “Mos u tremb, sepse ke lindur një djalë”. Por ajo nuk u përgjegj dhe nuk u kushtoi vëmëndje fjalëve të tyre, ²¹ por ia vuri emrin Ikabod fëmijës, duke thënë: “Lavdia u largua nga Izraeli”, sepse arka e Perëndisë ishte marr për shkak të vjehrit të saj dhe të burrit të saj. ²² Ajo tha: “Lavdia është larguar nga Izraeli, sepse arka e Perëndisë është marr”.

5

¹ Atëherë Filistejtë e morën arkën e Perëndisë dhe e mbartën nga Eben-Ezeriu në Ashdod; ² pastaj Filistejtë e morën arkën e Perëndisë, e çuan në tempullin e Dagonit dhe e vendosën pranë Dagonit. ³ Të nesërmen banorët e Ashdodit u ngritën herët, por Dagoni qe rrëzuar me fytyrë për tokë përpara arkës së Zotit. Kështu e morën Dagonin

dhe e vunë përsëri në vendin e tij. ⁴Të nesërmen u ngritën herët, dhe ja Dagoni që rrëzuar përsëri me fytyrën për tokë përpara arkës së Zotit, kurse koka e Dagonit dhe të dy pëllëmbët e duarve të tij u gjetën të prera mbi prag; nga Dagoni kishte mbetur vetëm trangu. ⁵Prandaj, deri ditën e sotme, priftërinjtë e Dagonit dhe tërë ata që hyjnë në tempullin e Dagonit nuk vënë këmbë mbi pragun e Dagonit në Ashdod. ⁶Pastaj dora e Zotit rëndoi mbi banorët e Ashdodit dhe i shkretoi, i goditi me hemoroide Ashdodin dhe territorin e tij. ⁷Kur banorët e Ashdodit panë që punët shkonin në atë mënyrë, ata thanë: “Arka e Perëndisë të Izraelit nuk duhet të mbetet në mes nesh, sepse dora e tij ka qenë e rëndë me ne dhe me Dagonin, perëndinë tonë”. ⁸Kështu ata mblodhën pranë tyre tërë princat e Filistejve dhe thanë: “Çfarë duhet të bëjmë me arkën e Perëndisë të Izraelit?”. Princat u përgjegjën: “Të mbartet arka e Perëndisë të Izraelit në Gatha”. ⁹Kështu arka e Perëndisë të Izraelit u mbart aty. Por mbas transportimit të saj, dora e Zotit u kthye kundër atij qyteti, duke i shkaktuar një lemeri të madhe; dhe Zoti i goditi njerëzit e qytetit, të mëdhenj e të vegjël, me një epidemi hemoroidesh. ¹⁰Atëherë arkën e Perëndisë e dërguan në Ekron. Por, sapo arka e Perëndisë arriti në Ekron, banorët e Ekronit protestuan duke thënë: “Kanë sjellë arkën e Perëndisë të Izraelit te ne, që të vdesim ne dhe populli ynë!”. ¹¹Kështu mblodhën tërë princat e Filistejve dhe u thanë: “Largojeni arkën e Perëndisë të Izraelit; ajo të kthehet në vendin e saj, që të mos shkaktojë vdekjen tonë dhe të popullit tonë!”. Në fakt ishte përhapur një lemeri vdekjeprurëse në të gjithë qytetin, sepse dora e Perëndisë rëndonte shumë mbi të. ¹²Ata që nuk vdisnin prekeshin nga hemoroidet, dhe britmat e qytetit ngjiteshin deri në qiell.

6

¹ Arka e Zotit mbeti shtatë muaj në vendin e Filistejve. ² Pastaj Filistejtë mblodhën priftërinjtë dhe shortarët dhe thanë: “Ç’duhet të bëjmë me arkën e Zotit? Na trego mënyrën që duhet të përdorim për ta kthyer përsëri në vendin e saj”. ³ Atëherë ata u përgjegjën: “Në qoftë se e ktheni arkën e Perëndisë së Izraelit, mos e ktheni bosh, por dërgoni me të të paktën një ofertë zhdëmtimi; atëherë do të shëroheni dhe do të mësoni pse dora e tij nuk ju ndahej”. ⁴ Ata pyetën: “Çfarë oferte zhdëmtimi do t’i dërgojmë neve?”. Ata u përgjegjën: “Pesë hemorroide ari dhe pesë minj ari simbas numrit të princave të Filistejve, sepse e njëjta plagë ka goditur ju dhe princat tuaj. ⁵ Bëni, pra, disa figura të hemorroideve dhe të minjve tuaj që shkatërrojnë vendin, dhe i thurrni lavdi Perëndisë së Izraelit; ndofta ai do ta zbusë dorën e tij mbi ju, mbi perënditë tuaj dhe mbi vendin tuaj. ⁶ Pse, vallë, e ngurtësoni zemrën tuaj ashtu si Egjiptasit dhe Faraoni ngurtësuan zemrën e tyre? Kur kreu gjëra të fuqishme midis tyre, nuk i lanë të shkojnë, dhe kështu ata mundën të shkojnë? ⁷ Bëni, pra, një qerre të re, pastaj merrni dy lopë qumështore mbi të cilat nuk është vënë kurrë zgjedha dhe i mbrihni lopët në qerre, por i çoni viçat e tyre në stallë larg tyre. ⁸ Pastaj merrni arkën e Zotit dhe vendoseni mbi qerre; dhe punimet prej ari që i çoni Zotit si ofertë zhdëmtimi i vini në një shportë pranë saj. ⁹ Dhe rrini e shikoni, në rast se ngjitet nëpër rrugën që të çon në territorin e tij, në Beth-Shemesh, është Zoti që na ka bërë këtë të keqe të madhe; ndryshe do të të mësojmë që nuk ka qenë dora e tij që na ka goditur, por kjo ka ndodhur rastësisht”. ¹⁰ Ata, pra, vepruan kështu: morën dy lopë qumështore, i mbrehën në qerre dhe mbyllën viçat në stallë. ¹¹ Pastaj vendosën mbi

qerre arkën e Zotit dhe shportën me minjtë prej ari dhe figurat e hemorroideve. ¹² Atëherë lopët u nisën pikërisht në drejtim të Beth-Shemeshit, duke ndjekur gjithnjë atë rrugë dhe duke pëllitur ndërsa po ecnin, pa u kthyer as djathtas, as majtas. Princat e Filistejve i ndoqën deri në kufirin e Beth-Shemeshit. ¹³ Banorët e Beth-Shemeshit ishin duke korrur grurin në luginë; duke ngritur sytë, panë arkën dhe u gëzuan qe e panë. ¹⁴ Qerrja, pasi arriti në kampin e Jozueut në Beth-Shemesh, u ndal aty. Aty kishte një gur të madh; kështu ata çanë lëndën e drurit të qerres dhe i ofruan lopët si olokauste të Zotit. ¹⁵ Levitet hoqën arkën e Zotit dhe shportën që i rrinte pranë dhe në të cilën gjendeshin sendet prej ari, dhe i vendosëm mbi një gur të madh. Po atë ditë njerëzit e Beth-Shemeshit ofruan dhe i bënë flijime Zotit. ¹⁶ Mbasi pesë princat e Filistejve panë këtë gjë, po atë ditë u kthyen në Ekron. ¹⁷ Këto janë hemorroidet prej ari që Filistejtë i dërguan Zotit si ofertë zhdëmtimi; një për Ashdodin, një për Gazën, një për Askalonin, një për Gathin, një për Ekronin; ¹⁸ dhe minjtë prej ari simbas numrit të të gjitha qyteteve të Filistejve që u përkisnin pesë princëve, nga qytetet e fortifikuara deri në fshatrat e fushës, deri në gurin e madh e mbi të cilin u vendos arka e Zotit dhe që qëndron deri në ditën e sotme në fushën e Jozueut, Bethshemitit. ¹⁹ Zoti goditi disa njerëz të Beth-Shemeshit, sepse kishin shikuar brenda arkës së Zotit; ai goditi shtatëdhjetë njerëz të popullit. Populli mbajti zi për ta, sepse Zoti e kishte prekur me një fatkeqësi të madhe. ²⁰ Njerëzit e Beth-Shemeshit thanë: “Kush mund të rezistojë përpara Zotit, këtij Perëndie të shenjtë? Nga kush do të ngjitet arka, kur të niset nga ne?”. ²¹ Kështu u dërguan lajmëtarë banorëve të Kiriath-Jearimit për t’u thënë: “Filistejtë e kanë kthyer arkën e Zotit; zbrisni dhe çojeni lart te ju”.

7

¹ Atëherë njerëzit e Kiriath-Jearimit erdhën, e çuan lart arkën e Zotit dhe e vendosën në shtëpinë e Abinadadit në kodër, dhe shenjtëruan të birin Eleazarin që të ruante arkën e Zotit. ² Shumë kohë kishte kaluar nga dita që arka ishte vendosur në Kiriath-Jearim; kishin kaluar njëzet vjet dhe tërë shtëpia e Izraelit i ankohej Zotit. ³ Atëherë Samueli i foli tërë shtëpisë së Izraelit, duke thënë: “Në rast se ktheheni tek Zoti me gjithë zemër, hiqni nga gjiri juaj perënditë e huaja dhe Ashtarithin dhe mbani zemrën tuaj tek Zoti dhe ⁴ Kështu bijtë e Izraelit hoqën mënjatë Baalët dhe Ashtarothët dhe i shërbyen vetëm Zotit. ⁵ Pastaj Samueli tha: “Mblidhni tërë Izraelin në Mitspah dhe unë do t’i lutem Zotit për ju”. ⁶ Kështu ata u mbledhën në Mitspah, morën ujë dhe e derdhën përpara Zotit; pastaj po atë ditë agjëruan dhe atje thanë: “Kemi mëkatuar kundër Zotit”. Samueli i gjykoj bijtë e Izraelit në Mitspah. ⁷ Kur Filistejtë mësuuan që bijtë e Izraelit ishin mbledhur në Mitspah, princat e Filistejve u nisën kundër Izraelit. Kur bijtë e Izraelit dëgjuan këtë patën frikë nga Filistejtë. ⁸ Atëherë bijtë e Izraelit i thanë Samuelit: “Mos e ndërpre klithmën tënde për neve tek Zoti, që ai të na shpëtojë nga duart e Filistejve”. ⁹ Kështu Samueli mori një qengj pirës dhe e ofroi tërësisht si olokaust Zotit; Samueli i thirri Zotit për Izraelin dhe Zoti ia plotësoi kërkesën. ¹⁰ Ndërsa Samueli ofronte olokaustin, Filistejtë u afruan për të sulmuar Izraelin; por Zoti bubulloi me buçimë të madhe kundër Filistejve dhe i ngatërroi deri në atë pikë sa u mundën para Izraelit. ¹¹ Njerëzit e Izraelit dolën nga Mitspahu, i ndoqën Filistejtë dhe i mundën deri poshtë Beth-Karit. ¹² Atherë Samueli mori një gur e ngriti midis Mitspahut dhe Shenit dhe e quajti Eben-Ezer, duke thënë: “Deri këtu Zoti na ka ndihmuar”. ¹³ Kështu

Filistejtë u poshtëruan dhe nuk u kthyen më të shkelin territorin e Izraelit; dhe dora e Zotit u ngrit kundër Filistejve gjatë gjithë kohës së Samuelit. ¹⁴ Edhe qytetet që Filistejtë i kishin marrë Izraelit iu kthyen Izraelit, nga Ekroni deri në Gath. Izraeli çliroi territorin e tij nga duart e Filistejve. Dhe u vendos paqja midis Izraelit dhe Amorejve. ¹⁵ Samueli qe gjykatës i Izraelit gjatë gjithë jetës së tij. ¹⁶ Çdo vit ai i binte përqark Bethelit, Gilgalit dhe Mitspahut dhe ushtronte funksionin e gjyqtarit të Izraelit mbi tërë këto vende. ¹⁷ Pastaj kthehej në Ramah, sepse aty ishte shtëpia e tij. Aty e gjykonte Izraelin dhe po aty ngriti një altar për Zotin.

8

¹ Kur Samueli u plak emëroi bijtë e tij si gjyqtarë të Izraelit. ² I parëlinduri i tij quhej Joel dhe i dyti Abiah; ata ushtronin funksionin e gjyqtarit në Beer-Sheba. ³ Por bijtë e tij nuk ndoqën shembëllin e tij, u larguan nga rruga e drejtë duke siguruar fitime të palejueshme, pranuan dhurata dhe e prishnin drejtësinë. ⁴ Atëherë tërë pleqtë e Izraelit u mblodhën, erdhën te Samueli në Ramah, ⁵ dhe i thanë: “Ja, ti tani je plakur dhe bijtë e tu nuk ndjekin gjurmët e tua; prandaj cakto mbi ne një mbret që të na qeverisë ashtu siç ndodh në të gjitha kombet”. ⁶ Por kjo nuk i pëlqeu Samuelit, sepse ata kishin thënë: “Na jep një mbret që të na qeverisë”. Prandaj Samueli iu lut Zotit. ⁷ Dhe Zoti i tha Samuelit: “Dëgjo zërin e popullit për të gjitha ato që të thotë, sepse ata nuk të kanë hedhur poshtë ty, por kanë hedhur poshtë mua, me qëllim që unë të mos mbretëroj mbi ta. ⁸ Sillen me ty, ashty siç kanë bërë gjithnjë nga dita që i nxora nga Egjipti e deri më sot: më kanë braktisur për t’u shërbyer perëndive të tjera. ⁹ Tani, pra, dëgjo kërkesën e tyre, por lajmëroi solemnisht

dhe shpallju të drejtat e mbretit që do të sundojë mbi ta”. ¹⁰ Kështu Samueli i tregoi tërë fjalët e Zotit drejtuar popullit që i kërkonte një mbret. ¹¹ Dhe tha: “Këto do të jenë të drejtat e mbretit që do të mbretërojë mbi ju. Ai do t’i marrë bijtë tuaj dhe do t’i caktojë në qerret e tij, me qëllim që të bëhen kalorës të tij dhe të vrapojnë përpara qerreve; ¹² për t’i bërë ata kapidanë të mijëshëve dhe të pesëdhjetëshëve, për t’i vënë ata t’i lërojnë arat, t’i korrin të lashtat, t’i prodhojnë armë lufte dhe vegla për qerret e tij. ¹³ Do të marrë bijat tuaja për t’i bërë parfumiere, gjellbërëse dhe furrtare. ¹⁴ Do të marrë arat tuaja, vreshtat dhe ullishtet tuaja; më të mirat që keni, për t’ua dhënë eunukëve dhe shërbëtorëve të tij. ¹⁵ Do të marrë të dhjetën e farërave dhe të vreshtave tuaja për t’ua dhënë eunukëve dhe shërbëtorëve të tij. ¹⁶ Do të marrë shërbëtorët, shërbëtoret, të rinjtë tuaj më të mirë dhe gomarët që keni për t’i përdorur në punimet e tij. ¹⁷ Do të marrë edhe të dhjetën e kopeve tuaja, dhe ju do të jeni skllëverit e tij. ¹⁸ Atë ditë ju do të ulërin për shkak të mbretit që keni për vete, por Zoti nuk do t’ju përgjigjet”. ¹⁹ Me gjithatë populli nuk deshi t’i dëgjojë fjalët e Samuelit dhe tha: “Jo, do të kemi një mbret mbi ne. ²⁰ Kështu do të jemi edhe ne si gjithë kombet; mbreti ynë do të na qeverisë, do të na dalë në krye dhe do të luftojë në betejat tona”. ²¹ Samueli i dëgjoi tërë fjalët e popullit dhe ia tregoi Zotit. ²² Zoti i tha Samuelit: “Dëgjoje kërkesën e tyre dhe cakto një mbret mbi ta”. Atëherë Samueli u tha njerëzve të Izraelit: “Secili të kthehet në qytetin e tij”.

9

¹ Kishte një njeri të Beniaminit, që quhej Kish, ishte bir i Abielit, bir i Tserorit, bir i Bekorathit, bir i Afiahut, bir i një Beniaminiti, një njeri i fortë dhe trim. ² Ai kishte një

djalë të quajtur Saul, i ri dhe i bukur, ndër bijtë e Izraelit nuk kishte asnjë më të bukur se ai; që nga supet e lart, ai ua kalonte, për shtat, gjithë njerëzve të tjerë. ³ Gomarët e Kishit, atit të Saulit, kishin humbur; Kishi i tha të birit, Saulit: “merr me vete një nga shërbëtorët, çohu dhe shko të kërkosh gomarët”. ⁴ Kështu ai kaloi nëpër krahinën malore të Efraimit dhe përshkoi vendin e Shalishas, pa i gjetur; pastaj kaloi nëpër vendin e Shaalimit, por nuk ishin as aty; përshkuan pastaj vendin e Beniaminitëve, por nuk i gjetën as aty. ⁵ Kur arritën në vendin e Tsufit, Sauli i tha shërbëtorit të tij që ishte me të: “Çohu, të kthehemi, që të mos ndodhë që im atë të heqë mendjen nga gomaret dhe të fillojë të shqetësohet për ne”. ⁶ Shërbëtori i tha: “Ja, në këtë qytet jeton një njeri i Perëndisë, që e nderojnë shumë; tërë ato që ai thotë, realizohen pa tjetër. Tani le të shkojmë atje; ndofta do të na tregojë rrugën që duhet të ndjekim”. ⁷ Sauli i tha shërbëtorit të tij: “Por ja, në qoftë se shkojmë, çfarë t’i çojmë njeriut të Perëndisë? Sepse buka e thasëve tanë ka mbaruar dhe nuk kemi asnjë dhuratë për t’i çuar njeriut të Perëndisë. Çfarë kemi me vete?”. ⁸ Dhe shërbëtori iu përgjegj Saulit, duke thënë: “Ja, unë kam në dorë një çerek sikli prej argjendi; do t’ia jap njeriut të Perëndisë dhe ai do të na tregojë rrugën që duhet të ndjekim”. ⁹ (Në të kaluarën në Izrael, kur dikush shkonte për t’u këshilluar me Perëndinë, thoshte: “Çohu të shkojmë te shikuesi”, sepse profeti i sotëm në të kaluarën quhej shikues). ¹⁰ Atëherë Sauli i tha shërbëtorit të tij: “Mirë e the. Çohu të shkojmë!”. Dhe u drejtuan nga qyteti ku gjendej njeriu i Perëndisë. ¹¹ Ndërsa merrnin të përpjetën që të çon në qytet, takuan rrugës dy vajza që kishin dalë për të mbushur ujë dhe i pyetën ato: “Këtu është shikuesi?”. ¹² Ato u përgjigjën duke thënë: “Po, ja ku është pak përpara jush, nxitoni. Sot erdhi në qytet,

sepse sot populli duhet të bëjë një fljirim në vendin e lartë. ¹³ Sa të hyni në qytet, do ta gjeni me siguri para se të ngjitet në vendin e lartë për të ngrënë. Populli nuk do të hajë deri sa ai të mbërrijë, sepse ai ka për të bekuar fljimin; pastaj të ftuarit do të fillojnë të hanë. Prandaj ngjituni lart, sepse tani do ta gjeni”. ¹⁴ Kështu u ngjitën në qytet; ndërsa ata hynin në qytet, Samueli dilte në drejtim të tyre për t’u ngjitur në vendin e lartë. ¹⁵ Por një ditë para arritjes së Saulit, Zoti e kishte lajmëruar Samuelin duke thënë: ¹⁶ “Nesër në këtë orë do të dërgoj një njeri nga vendi i Beniaminit, dhe ti do ta vajosësh si udhëheqës të popullit tim të Izraelit. Ai do ta shpëtojë popullin tim nga duart e Filistejve, sepse pushë mjerimin e popullit tim, sepse britmat e tij arritën deri tek unë”. ¹⁷ Kur Samueli pa Saulin, Zoti i tha: “Ky është njeriu për të cilin të fola; ai do të mbretërojë mbi popullin tim”. ¹⁸ Pastaj Sauli iu afrua Samuelit në mes të portës dhe i tha: “Tregomë të lutem, ku është shtëpia e shikuesit”. ¹⁹ Samueli iu përgjegj Saulit dhe i tha: “Jam unë shikuesi. Ngjitu para meje në kodër; sot do të hani me mua. Nesër në mëngjes do të lë të shkosh dhe do të të tregoj tërë ato që ke në zemër. ²⁰ Përsa u përket gomarëve të tu që të kanë humbur tri ditë më parë, mos u mërzit se i kanë gjetur. E kujt i drejtohet gjithë dëshira e Izraelit, veçse ty dhe tërë shtëpisë së atit tënd?”. ²¹ Sauli, duke u përgjegjur, tha: “A nuk jam unë një Beniaminit, një nga fiset më të vogla të Izraelit? Dhe familja ime a nuk është, vallë më e vogla e gjithë familjeve të fisit të Beniaminit? Pse më flet, pra, në këtë mënyrë?”. ²² Atëherë Samueli mori Saulin dhe shërbëtorin e tij, i futi në sallë dhe i uli në krye të tryezës të të ftuarve që ishin rreth tridhjetë e pesë veta. ²³ Pastaj Samueli i tha gjellëbërësit: “Sill pjesën që të dhashë dhe për të cilën të thashë: “Vëre mënjanë””.

²⁴ Gjellëbërësi mori atëherë kofshën dhe atë që i ngjitej asaj, dhe ia vuri përpara Saulit. Pastaj Samueli tha: “Ja, ajo që u mbajt rezervë, u vu mënjanë për ty; haje se është ruajtur apostafat për ty kur ftova popullin”. Kështu atë ditë Sauli hëngri bashkë me Samuelin. ²⁵ Pastaj zbritën nga vendi i lartë në qytet dhe Samueli foli me Saulin mbi taracë. ²⁶ Të nesërmen u ngritën herët, në të gdhirë. Samueli e thirri Saulin në taracë, duke i thënë: “Çohu, dhe unë do të lë të shkosh”. Sauli u ngrit dhe që të dy, ai dhe Samueli, dolën jashtë. ²⁷ Kur zbritën në periferi të qytetit, Samueli i tha Saulit: “Thuaji shërbëtorit të kalojë para nesh dhe të shkojë përpara, por ti ndalu një çast, në mënyrë që të kem mundësi të të njoftoj fjalën e Perëndisë”.

10

¹ Atëherë Samueli mori një enë të vogël me vaj dhe e derdhi mbi kokën e tij; pastaj e puthi dhe tha: “A nuk të ka vajosur Zoti si kreu i trashëgimisë së tij? ² Sot, kur të ikësh nga unë, do të gjesh dy njerëz pranë varrit të Raketës në kufirin e Beniaminit, në Tseltsah. Ata do të thonë: Gomaret që shkove të kërkosh u gjetën; tani yt atë nuk shqetësohet për gomaret, por për ju, dhe thotë: “Çfarë duhet të bëj për birin tim?”. ³ Pastaj ti do ta kalosh atë vend dhe do të arrish në lisin e Taborit; aty do të takosh tre njerëz që shkojnë për të adhuruar Perëndinë në Bethel: njëri do të mbajë tre keca, tjetri tri bukë dhe i treti një calik me verë. ⁴ Ata do të të përshëndetin dhe do të të japin dy bukë, që do t'i marrësh nga duart e tyre. ⁵ Pastaj ti do të arrish në kodrinën e Perëndisë, ku gjendet garnizoni i Filistejve; dhe këtu, duke arritur në qytet, do të takosh një grup profetësh që do të zbresin nga vendi i lartë, të paraprirë nga një harpë, një dajre, një fyell dhe një qeste, dhe që do të bëjnë profeci. ⁶ Atëherë

Fryma e Zotit do të të ngarkojë të bësh profeci me ta, dhe do të shndërrohesh në një njeri tjetër. ⁷ Kur këto shenja do të realizohen, bëj atë që rasti kërkon, sepse Perëndia është me ty. ⁸ Pastaj ti do të zbresësh para meje në Gilgal: dhe ja, unë do të zbres te ti për të ofruar olokauste dhe për të kryer flijime falenderimi. Ti do të presësh shtatë ditë deri sa unë të vij te ti dhe të të them çfarë duhet të bësh”. ⁹ Sapo ktheu kurrizin për të lënë Samuelin, Perëndia ia ndërroi zemrën në një tjetër, dhe tërë ato shenja u realizuan po atë ditë. ¹⁰ Sapo arritën atje në kodër, një grup profetësh i doli përpara; atëherë ai u ngarkua nga Fryma e Perëndisë dhe filloi të bëjë profeci në mes tyre. ¹¹ Atëherë tërë ata që e kishin njohur më parë, duke parë që profetizonte bashkë me profetët, i thonin njerë tjetrit: “Çfarë i ka ndodhur birit të Kishit? Është edhe Sauli midis profetëve?”. ¹² Pastaj një vendas u përgjegj, duke thënë: “Po kush është ati i tyre?”. Për këtë arsye u bë proverb thënia: “Është edhe Sauli midis profetëve?”. ¹³ Me të mbaruar profecitë, Sauli u drejtua në vendin e lartë. ¹⁴ Pastaj ungji i Saulit e pyeti atë dhe shërbëtorin e tij: “Ku keni vajtur?”. Ai u përgjegj: “Të kërkojmë gomaret, por, duke parë se nuk ishin, shkuam te Samueli”. ¹⁵ Ungji i Saulit shtoi: “Më trego, të lutem, çfarë ju tha Samueli”. ¹⁶ Kështu iu përgjegj Sauli ungjit të tij: “Ai na siguroi që gomaret i kishin gjetur”. Por nuk tha asgjë lidhur me atë që Samueli kishte thënë për mbretërinë. ¹⁷ Pastaj Samueli mblodhi popullin para Zotit në Mitspah, ¹⁸ dhe u tha bijve të Izraelit: “Kështu thotë Zoti, Perëndia i Izraelit: “Unë e nxora Izraelin nga Egjipti dhe ju çlirova nga duart e Egjiptasve dhe nga duart e të gjitha mbretërve që ju shtypnin”. ¹⁹ Por sot ju keni hedhur poshtë Perëndinë tuaj që ju ka shpëtuar nga fatkeqësitë dhe mundimet tuaja dhe i thoni: “Cakto një mbret mbi

nel!”. Prandaj paraqituni para Zotit sipas fiseve dhe sipas mijëshëve”. ²⁰ Pastaj Samueli afroi tërë fiset e Izraelit, dhe u zgjodh fisi i Beniaminit. ²¹ Pas kësaj afroi fisin e Beniaminit sipas familjeve të tij dhe u zgjodh familja e Matrit. Pastaj u zgjodh Sauli, bir i Kishit; e kërkuan, por nuk e gjetën. ²² Atëherë u këshilluan përsëri me Zotin: “A ndodhet tanimë këtu?”. Zoti u përgjegji: “Ja ku është fshehur midis bagazheve”. ²³ Vrapuan ta nxjerrin që andej; kështu ai u paraqit para popullit, dhe ishte më i lartë se gjithë njerëzit nga supi e lart. ²⁴ Pastaj Samueli i tha tërë popullit: “E shihni atë që ka zgjedhur Zoti? Nuk ka asnjë si ai në tërë popullin. Kështu tërë populli lëshoi britma gëzimi dhe thirri: “Rroftë mbreti!”. ²⁵ Atëherë Samueli i paraqiti popullit të drejtat e mbretërisë dhe i shkroi në një libër, që vendosi përpara Zotit. Pas kësaj Samueli ktheu tërë popullin, secili shkoi në shtëpinë e tij. ²⁶ Edhe Samueli shkoi në shtëpinë e tij në Gibeah, dhe me të shkuan njerëz trima, të cilëve Perëndia u kish prekur zemrën. ²⁷ Por disa njerëz që nuk vlenin asgjë thanë: “Si mund të na shpëtojë ky njeri?”. Kështu e përçmuan dhe nuk i bënë asnjë dhuratë. Por ai nuk tha asnjë fjalë.

11

¹ Pastaj Amoniti Nahash shkoi të ngrejë kampin kundër Jabeshit të Galaadit. Atëherë tërë ata të Jabeshit i thanë Nahashit: “Lidh aleancë me ne dhe ne do të të shërbejmë”. ² Amoniti Nahash iu përgjegji kështu: “Unë do të bëj aleancë me ju me këtë kusht: t’ju nxjerr syrin e djathtë të gjithëve për të poshtëruar tërë Izraelin. ³ Pleqtë e Jabeshit i thanë: “Na jep shtatë ditë kohë që të dërgojmë lajmëtarë në tërë territorin e Izraelit; dhe në qoftë se nuk vjen asnjëri për të na shpëtuar, do të dorëzohemi në duart e tua”. ⁴ Kështu lajmëtarët arritën në Gibeah

të Saulit dhe i njoftuan këto fjalë para popullit; atëherë tërë populli ngriti zërin dhe qau. ⁵ Ndërkaq Sauli po kthehej nga fshati pas qeve të tij. Dhe Sauli tha: “Çfarë ka populli që qan?”. I njoftoi atëherë fjalët e njerëzve të Jabeshit. ⁶ Me të dëgjuar këto fjalë, Fryma e Perëndisë përfshiu Saulin, zemërimi i të cilit u rrit me të madhe. ⁷ Ai mori një pendë qesh, i preu qetë copë-copë dhe i dërgoi në të gjithë territorin e Izraelit me anë të lajmëtarëve, duke thënë: “Kështu do të trajtohen qetë, e atij që nuk do të ndjekë Saulin dhe Samuelin”. Tmerri i Zotit zuri popullin dhe ai u ngrit si një njeri i vetëm. ⁸ Sauli i kaloi në revistë në Bezek, dhe ishin treqind mijë bij të Izraelit dhe tridhjetë mijë burra të Judës. ⁹ Pastaj u thanë lajmëtarëve që kishin ardhur: “Kështu do t’u thoni njerëzve të Jabeshit nga Galaadi: “Nesër, kur dielli të fillojë të ngrohë, do të çlirohemi””. Lajmëtarët shkuan t’ua njoftojnë këtë njerëzve të Jabeshit, të cilët u gëzuan. ¹⁰ Atëherë njerëzit e Jabeshit u thanë Amonitëve: “Nesër do të vimë tek ju dhe do të bëni ç’të doni me ne”. ¹¹ Të nesërmen, Sauli e ndau popullin në tre grupe, të cilët hynë në mes të kampit armik para mëngjesit dhe i grinë Amonitët deri në zheg të ditës. Ata që shpëtuan u shpërndanë dhe nuk mbetën as dy veta bashkë. ¹² Populli i tha atëherë Samuelit: “Kush ka thënë: “A duhet të mbretërojë Sauli mbi ne?”. Na i jepni këta njerëz dhe ne do t’i vrasim”. ¹³ Por Sauli u përgjegj: “Asnjëri nuk do të vritet në këtë ditë, sepse sot Zoti ka realizuar një çlirim të madh në Izrael”. ¹⁴ Pastaj Samueli i tha popullit: “Ejani, shkojmë në Gilgal dhe aty ta përtërijmë mbretërinë”. ¹⁵ Kështu tërë populli shkoi në Gilgal dhe aty përpara Zotit në Gilgal e caktuan Saulin mbret. Aty përpara Zotit ofruan flijime falenderimi; dhe po aty Sauli dhe tërë njerëzit e Izraelit u gëzuan shumë.

12

¹ Atëherë Samueli i tha tërë Izraelit: “Ja, unë ju dëgjova për të gjitha ato që më thatë dhe vura një mbret mbi ju. ² Dhe tani ja, mbreti që do të shkojë para jush. Unë tashmë jam plak dhe i thinjur, dhe bijtë e mij janë midis jush, unë kam ecur para jush qysh nga rinia ime deri më sot. ³ Ja ku jam, dëshmoni kundër meje përpara Zotit dhe përpara atij që është vajosur: Kujt i kam marrë kaun? Kujt i kam marrë gomarin? Kujt i kam ngrënë hakun? Cilin kam shtypur? Nga duart e kujt kam pranuar ndonjë dhuratë që më ka zënë sytë? Unë do t’jua kthej”. ⁴ Ata iu përgjegjën: “Ti nuk na ke ngrënë hakun, nuk na ke shtypur dhe nuk ke marrë asgjë nga duart e askujt”. ⁵ Ai u tha atyre: “Zoti është dëshmitar kundër jush dhe i vajosuri i tij është dëshmitar në këtë ditë, që nuk gjetët asgjë në duart e mia”. Ata iu përgjegjën: “Po, ai është dëshmitar!”. ⁶ Atëherë Samueli i tha popullit: “Është Zoti që i vendosi Moisiun dhe Aaronin, dhe që i nxori etërit tuaj nga Egjipti. ⁷ Prandaj paraqituni që unë të kem mundësi para Zotit të vë në dukje bashkë me ju veprat e drejta që Zoti ka kryer për ju dhe për etërit tuaj. ⁸ Pas vajtjes së Jakobit në Egjipt dhe mbas thirrjeve të etërve tuaj drejtuar Zotit, Zoti dërgoi Moisiun dhe Aaronin që i nxorën etërit tuaj nga Egjipti dhe i bëri të banojnë në këtë vend. ⁹ Por ata e harruan Zotin, Perëndinë e tyre, dhe ai i shiti në duart e Siseras, komandantit të ushtrisë së Hatsorit, dhe në pushtetin e Filistejve dhe të mbretit të Moabit, të cilët u shpallën luftë atyre. ¹⁰ Atëherë i thirrën Zotit dhe i thanë: “Kemi mëkatuar, sepse kemi braktisur Zotin dhe u kemi shërbyer Baalëve dhe Ashtarothëve; por tani na çliro nga duart e armiqve tanë dhe ne do të të shërbejmë ty”. ¹¹ Dhe kështu Zoti dërgoi Jerubaalin, Bedanin, Jeftin dhe Samuelin, dhe ju çliroi nga duart e armiqve tuaj që

ndodheshin rreth e rrotull, dhe ju jetuat në siguri. ¹² Por kur patë që Nabashi, mbret i bijve të Amonit, filloi të lëvizë kundër jush, më thatë: “Jo, një mbret duhet të sundojë mbi ne”, pikërisht kur Zoti, Perëndia juaj, ishte mbreti juaj. ¹³ Ky është, pra, mbreti që keni zgjedhur dhe keni kërkuar; ja, Zoti ka vënë një mbret mbi ju. ¹⁴ Në qoftë se keni frikë nga Zoti, i shërbeni dhe dëgjoni zërin e tij, dhe nuk ngrini krye kundër urdhërimeve të Zotit, atëherë ju dhe mbreti që mbretëron mbi ju do të ndiqni Zotin, Perëndinë tuaj. ¹⁵ Por në rast se nuk i bindeni zërit të Zotit dhe kundërshtoni urdhërimet e tij, atëherë dora e Zotit do të ngrihet kundër jush, ashtu si është ngritur kundër etërve tuaj. ¹⁶ Prandaj tani ndaluni dhe shikoni këtë gjë të madhe që Zoti do të bëjë para syve tuaj. ¹⁷ A nuk jemi vallë në kohën e korrjes së grurit? Unë do të kërkoj ndihmën e Zotit dhe ai do të dërgojë bubullima dhe shi; kështu do të kuptoni dhe do të shihni se e keqja që keni bërë duke kërkuar një mbret për ju, është e madhe në sytë e Zotit”. ¹⁸ Atëherë Samueli kërkoj ndihmën e Zotit dhe ai dërgoi atë ditë bubullima dhe shi; dhe tërë populli pati një frikë të madhe nga Zoti dhe nga Samueli. ¹⁹ Pastaj tërë populli i tha Samuelit: “Lutju Zotit, Perëndisë tënd, për shërbëtorët e tu, që të mos vdesin, sepse tërë mëkateve tona u kemi shtuar të keqen e kërkimit të një mbreti për ne”. ²⁰ Samueli iu përgjegj popullit: “Mos u frikësoni; edhe se keni bërë gjithë këtë të keqe, mos lini së ndjekuri Zotin, por shërbejini Zotit me të gjithë zemrën tuaj. ²¹ Mos u largoni për të ndjekur gjëra të kota, që nuk vlejné as çlirojnë, sepse janë gjëra të kota. ²² Sepse Zoti nuk do ta braktisë popullin e tij, për hir të tij të madh, sepse i pëlqeu Zotit t’ju bëjë popullin e vet. ²³ Sa për mua, mos ndodhtë kurrë që unë të mëkatoj kundër Zotit duke hequr dorë nga lutjet për ju; përkundrazi, do

t'ju tregoj rrugën e mirë dhe të drejtë. ²⁴ Vetëm kini frikë nga Zoti dhe i shërbeni besnikërisht me gjithë zemër; mbani parasysh gjërat e mëdha që ka bërë për ju. ²⁵ Por në rast se vazhdoni të bëni të keqen, si ju ashtu dhe mbreti juaj do të flakeni tutje”.

13

¹ Sauli ishte tridhjetë vjeç kur filloi të mbretërojë; dhe mbasi mbretëroi dy vjet mbi Izraelin, ² ai zgjodhi tre mijë ushtarë të Izraelit: dy mijë rrinin me të në Mikmash dhe në krahinën malore të Betelit; dhe një mijë me Jonathanin në Gibeah të Beniaminit; e ktheu prapa pjesën tjetër të popullit, secili shkoi në çadrën e vet. ³ Jonathani e mundi garnizonin e Filistejve që ndodhej në Geba, dhe Filistejtë e mësuan këtë ngjarje; Atëherë Sauli urdhëroi që t'u binin borive në tërë vendin, duke thënë: “Le ta dinjë Hebrenjtë!”. ⁴ Dhe në tëtë Izraelin filluan të thonë: “Sauli mundi garnizonin e Filistejve dhe Izraeli tani urrehet nga Filistejtë”. Kështu populli u thirr në Gilgal për të shkuar pas Saulit. ⁵ Edhe Filistejtë u mblodhën për të luftuar kundër Izraelit, me tridhjetë mijë qerre, gjashtë mijë kalorës dhe shumë njerëz, si rëra në bregun e detit. Ata u nisën pra, dhe u vendosën në Mikmash, në lindje të Beth-Avenit. ⁶ Kur Izraelitët e panë se ishin në rrezik (pse populli u gjend ngushtë), u fshehën në shpella, në gëmusha, ndër shkëmbinj, në guva dhe në hauze. ⁷ Disa Hebrenj kaluan Jordanin për të vajtur në vendin e Gadit dhe të Galaadit. Sauli ishte akoma në Gilgal dhe tërë populli shkante pas tij duke u dridhur. ⁸ Ai priti shtatë ditë simbas kohës së caktuar nga Samueli; por Samueli nuk po vinte në Gilgal dhe populli kishte filluar të shpërndahej larg tij. ⁹ Atëherë Sauli tha: “Më sillni olokaustin dhe flijimet e falenderimit”.

Pastaj ofroi olokaustin. ¹⁰ Sapo kishte mbaruar së ofruari olokaustin, kur erdhi Samueli; dhe Sauli i doli përpara për ta përshëndetur. ¹¹ Por Samueli i tha: “Çfarë bëre kështu?”. Sauli u përgjegj: “Kur pashë që populli po shpërndahej larg meje, që ti nuk kishe arritur ditën e caktuar dhe që Filistejtë po mblidheshin në Mikmash, thashë me vete: ¹² “Tani Filistejtë do të më sulen në Gilgal dhe unë akoma nuk i jam lutur Zotit”. Prandaj e mblodha veten dhe ofrova olokastin”. ¹³ Atëherë Samueli i tha Saulit: “Ti ke vepruar pa mend; nuk ke respektuar urdhërimin që Zoti, Perëndia yt, të kishte dhënë. Në fakt Zoti do të vendoste për gjithnjë mbretërinë tënde mbi Izraelin. ¹⁴ Tani përkundrazi mbretëria jote nuk ka për të vazhduar, Zoti ka kërkuar një njeri simbas zemrës së tij, dhe Zoti e ka caktuar princ të populli të tij, sepse ti nuk ke respektuar atë që Zoti të pati urdhëruar”. ¹⁵ Pastaj Samueli u ngrit dhe u ngjit nga Gilgali në Gibeah të Beniaminit, dhe Sauli kaloi në revistë popullin që gjendej me të; ishin rreth gjashtë qind veta. ¹⁶ Sauli, Jonathani, bir i tij, dhe njerëzit që mbetën me ta qëndruan në Gibeah të Beniaminit, ndërsa Filistejtë ishin vendosur në Mikmash. ¹⁷ Pastaj nga kampi i Filistejve dolën disa cuba, të ndarë në tri grupe: njeri grup mori udhën në drejtim të Ofrahut, drejt vendit të Shualit; ¹⁸ një grup tjetër u fut në rrugën e Beth-Horonit; grupi i tretë mori rrugën e kufirit që sundon luginën e Tseboimit, në drejtim të shkretëtirës. ¹⁹ Në tërë vendin e Izraelit nuk gjeje as edhe një kovaç, sepse Filistejtë thonin: “Hebrenjtë të mos prodhojnë shpata ose shtiza”. ²⁰ Kështu tërë Izraelitët shkonin te Filistejtë për të mprehur kush plorin, kush sëpatën, kush belin. ²¹ Çmimi për mprehje ishte një pim për belin, për sëpatën, për sfurkun, për rregullimin e hostenëve. ²² Kështu ditën e betejës nuk shihje as shpatë,

as shtizë në duart e tërë njeëzve që ishin me Saulin dhe me Jonathanin, ato i kishin vetëm Sauli dhe Jonathani, bir i tij. ²³ Garnizoni i Filistejve doli pastaj dhe u drejtua nga qafa e Mikmashit.

14

¹ Një ditë ndodhi që Jonathani, bir i Saulit, i tha shqyrtarit të tij të ri: “Eja, shkojmë drejt pozicioneve të Filistejve, që ndodhen në anën tjetër”. Por nuk i tha asgjë të atit. ² Sauli rrinte atëherë në skajin e Gibeahut nën shegën që është në Migron, dhe njerëzit që ishin me të arrinin në rreth gjashtë qind veta. ³ Ahijahu, bir i Ahitubit, vëllai i Ikabodit, birit të Finehasit, birit të Elit, prifti i Zotit, në Shiloh kishte veshur efodin. Por populli nuk e dinte që Jonathani kishte ikur. ⁴ Ndërmjet kalimeve nëpër të cilat Jonathani kërkonte të arrinte në pozicionin e Filistejve, kishte një shkëmb që ngrihej nga një anë dhe një shkëmb që ngrihej nga ana tjetër; njëri quhej Botsets dhe tjetri Seneh. ⁵ Njeri nga shkëmbinjtë ngrihej në veri, përballë Mikmashit dhe tjetri në jug, përballë Gibeahut. ⁶ Jonathani i tha shqyrtarit të ri: “Eja, shkojmë drejt pozicioneve të këtyre të parrethprerëve; ndofta Zoti ka për të vepruar në favorin tonë, sepse asgjë nuk e pengon Zotin të sigurojë shpëtimin me shumë ose me pak njerëz”. ⁷ Shqyrtari i tij iu përgjegj: “Bëj ç’ke për zemër; shko përpara; jam gati të shkoj me ty ku ta dëshirojë zemra jote”. ⁸ Atëherë Jonathani tha: “Ja, ne do të shkojmë drejt atyre njerëzve dhe do t’i bëjmë që të na shohin. ⁹ Po të na thonë: “Ndaluni deri sa t’ju arrijmë”, ne do të qëndrojmë në vend dhe nuk do të shkojmë tek ata; ¹⁰ por në rast se na thonë: “Ejani te ne”, ne do të shkojmë, sepse Zoti i ka dhënë në duart tona; dhe kjo do të na shërbejë si shenjë”. ¹¹ Kështu të dy u panë nga

garnizoni i Filistejve; dhe Filistejtë thanë: “Ja Hebrejntë që po dalin nga shpellat ku ishin fshehur!”. ¹² Pastaj njerëzit e garnizonit iu kthyen Jonathanit dhe shqyrtarit të tij dhe thanë: “Ejani te ne se kemi diçka për t’ju thënë”. Atëherë Jonathani i tha shqyrtarit të tij: “Eja pas meje, sepse Zoti i ka dhënë në duart e Izraelit”. ¹³ Jonathani u ngjit duke u kacavarur me duar dhe me këmbë, i ndjekur nga shqyrtari i tij. Filistejtë binin përpara Jonathanit, dhe shqyrtari pas tij i vriste. ¹⁴ Kjo qe masakra e parë e kryer nga Jonathani dhe nga shqyrtari i tij; në të humbën jetën rreth njëzet veta, në një sipërfaqe prej rreth gjysmë jugeri tokë. ¹⁵ Tmerri u përhap në kamp, në fshatra dhe në gjithë popullin; edhe garnizoni dhe cubat u trembën gjithashtu; bile edhe toka u drodh dhe u shndërrua kështu në një llahtarë të Perëndisë. ¹⁶ Rojet e Saulit në Gibeah të Beniaminit vështruan dhe panë që turma po shpërndahej dhe po ikte sa andej këtej. ¹⁷ Atëherë Sauli u tha njerëzve që ishin me të: “Bëni apelin për të parë se kush ka ikur nga ne”. U bë apeli, dhe ja, mungonin Jonathani dhe shqyrtari i tij. ¹⁸ Atëherë Sauli i tha Ahijaut: “Afroje arkën e Perëndisë!” (sepse në atë kohë arka e Perëndisë ishte me bijtë e Izraelit). ¹⁹ Ndërsa Sauli fliste me priftin, rrëmuja në kampin e Filistejve vazhdonte të shtohet; kështu Sauli i tha priftit: “Hiqe dorën tënde!”. ²⁰ Pastaj Sauli dhe tërë populli që ishte me të u mblodhën dhe lëvizën drejt vendit të betejës; dhe ja që shpata e secilit drejtohej kundër shokut të tij dhe rrëmuja ishte shumë e madhe. ²¹ Vetë Hebrejntë, të cilët prej pak kohe gjendeshin me Filistejtë dhe ishin ngjitur bashkë me ta në kamp nga krahina përreth, u bashkuan me Izraelitët që ishin me Saulin dhe Jonathanin. ²² Po kështu tërë Izraelitët që ishin fshehur në zonën malore të Efraimit, kur mësuuan që Filistejtë po ia mbathnin, filluan edhe ata t’i ndjekin duke marrë pjesë në

betejë. ²³ Kështu atë ditë Zoti e shpëtoi Izraelin dhe beteja u shtri deri në Beth-Aven. ²⁴ Por atë ditë njerëzit e Izraelit ishin të rraskapitur, sepse Sauli e kishte vënë popullin të betohej: “I mallkuar qoftë ai që do të prekë ushqim para mbrëmjes, para se të hakmerrem me armiqtë e mi”. ²⁵ Tërë populli hyri në një pyll, ku kishte mjaltë për tokë. ²⁶ Me të hyrë populli në pyll, ai pa mjaltin që kullonte; por askush nuk e çoi dorën në gojë, sepse populli kishte frikë nga betimi që kishte bërë. ²⁷ Por Jonathani nuk e kishte dëgjuar atin e tij kur ai e kishte vënë popullin të betohej; prandaj zgjati majën e bastunit që kishte në dorë, e ngjau në hojet e mjaltit dhe e çoi në gojë; kështu shikimi i tij u bë më i qartë. ²⁸ Njeri nga populli mori fjalën dhe tha: “Ati yt e ka vënë enkas popullin ta bëjë këtë betim, duke thënë: “Mallkuar qoftë ai njeri që do të prekë ushqim sot”, megjithëse populli ishte i rraskapitur”. ²⁹ Atëherë Jonathani tha: “Ati im i solli dëm vendit; unë shijova pak nga ky mjaltë dhe shikimi im u bë më i qartë. ³⁰ Sa më mirë do të kishte qenë sikur populli të kishte ngrënë sot lirisht plaçkën që gjeti te armiqtë! A nuk do të kishte pasur një masakër më të madhe të Filistejve?”. ³¹ Po atë ditë ata i mundën Filistejtë nga Mikmashi deri në Aijalon, por populli ishte tepër i lodhur. ³² Kështu populli u hodh mbi plaçkën, rrëmbeu dele, lopë dhe viça dhe i theri për tokë; dhe populli i hëngri me gjithë gjakun e tyre. ³³ Këtë ia treguan Saulit dhe i thanë: “Ja, populli po mëkaton kundër Zotit duke ngrënë mish me gjithë gjakun”. Ai tha: “Ju keni kryer një shkelje; rrukullisni menjëherë një gur të madh pranë meje”. ³⁴ Pastaj Sauli urdhëroi: “Shpërndahuni midis popullit dhe i thoni: “Secili të sjellë këtu tek unë lopën dhe delen e tij; i therrni këtu dhe pastaj i hani, por mos mëkatoni ndaj Zotit, duke ngrënë mish me gjithë gjakun e tij!”. Kështu gjithkush nga populli

sollli me vete lopën e tij dhe e theri në atë vend. ³⁵ Sauli ndërtoi pastaj një altar kushtuar Zotit; ky ishte altar i parë që ai i ndërtoi Zotit. ³⁶ Pastaj Sauli tha: “Të zbresim natën për të ndjekur Filistejtë dhe t’i zhveshim deri në dritën e mëngjesit; dhe të mos lëmë asnjë prej tyre të gjallë”. Populli u përgjegj: “Vepro si të të duket më ³⁷ Kështu Sauli e pyeti Perëndinë: “A duhet të zbres për të ndjekur Filistejtë? A do t’i lësh në duart e Izraelit?”. Por Perëndia nuk dha asnjë përgjigje. ³⁸ Atëherë Sauli tha: “Afrohuni këtu, ju gjithë krerë të popullit, pranoni dhe shikoni mëkatin e kryer sot, ³⁹ sepse, ashtu siç është e vërtetë që Zoti, shpëtimtari i Izraelit, jeton edhe sikur të gjendej te Jonathani, biri im, ai duhet të vdesë”. Por asnjëri nga tërë populli nuk iu përgjegj atij. ⁴⁰ Atëherë ai i tha gjithë Izraelit: “Ju qëndroni në një anë, dhe unë dhe biri im Jonathan do të qëndrojmë nga ana tjetër”. Populli iu përgjegj Saulit: “Bëj atë që të duket më mirë”. ⁴¹ Prandaj Sauli i tha Zotit: “O Perëndi i Izraelit, na jep përgjigjen e drejtë”. Kështu u caktuan Jonathani dhe Sauli dhe populli jo. ⁴² Pastaj Sauli tha: “Hidhni short midis meje dhe Jonathanit, birit tim”. Kështu u caktua Jonathani. ⁴³ Atëherë Sauli i tha Jonathanit: “Më trego ç’ke bërë”. Jonathani i tha: “Kam provuar pak mjaltë me majën e bastunit që kisha në dorë; ja, ku jam, kam për të vdekur!”. ⁴⁴ Sauli tha: “Perëndia e bëftë këtë dhe bile më keq, sepse ti ke për të vdekur me siguri, o Jonathan!”. ⁴⁵ Po populli i tha Saulit: “A duhet të vdesë Jonathani që ka sjellë këtë çlirim të madh në Izrael? Mos ndodhtë kurrë! Ashtu siç është e vërtetë që Zoti jeton, nuk ka për të rënë në tokë as edhe një fije floku nga koka e tij, sepse sot ai ka vepruar bashkë me Perëndinë!” Kështu populli e shpëtoi Jonathanin dhe ai nuk vdiq. ⁴⁶ Pastaj Sauli u kthye nga ndjekja e Filistejve dhe Filistejtë u kthyen në

vendin e tyre. ⁴⁷ Kështu Sauli e forcoi mbretërinë e Izraelit dhe luftoi kundër gjithë armiqve që ndodheshin rreth e qark: Moabit, bijve të Amonit, Edomit, mbretërve të Tsobahut dhe Filistejve; ai kornte fitore nga çdo anë që të kthehej. ⁴⁸ Kreu vepra trimërie, mundi Amalekitët dhe çliroi nga duart e atyre që e plaçkitnin. ⁴⁹ Bijtë e Saulit ishin Jonathani, Jishuji dhe Malkishuahu; dy bijat e tij quheshin Merab, më e madhja, dhe Mikal më e vogla. ⁵⁰ E shoqja e Saulit quhej Ahinoam, ishe bija e Ahimaazit; emri i komandantit të ushtrisë së tij ishte Abner, bir i Nrerit, ungji i Saulit. ⁵¹ Kishi, ati i Saulit, dhe Neri, ati i Abnerit, ishin bijtë e Abielit. ⁵² Gjatë gjithë jetës së Saulit pati një luftë të pamëshirshme kundër Filistejve; çdo njeri të fortë dhe çdo të ri trim që Sauli shikonte, i merrte me vete.

15

¹ Pastaj Samueli i tha Saulit: “Zoti më ka dërguar që të të vajos mbret mbi popullin tënd, mbi Izraelin; tani dëgjo fjalët e Zotit. ² Kështu thotë Zoti i ushtrive: Unë do ta dënoj Amalekun për atë që i bëri Izraelit kur i preu rrugën, ndërsa po dilte nga Egjipti. ³ Tani shko, godit Amalekun dhe cakto shfarosjen e të gjitha gjërave që ai ka pa pasur fare mëshirë për të, por vrit burra dhe gra, fëmijë dhe foshnja gjiri, lopë e dhen, deve dhe gomarë”. ⁴ Sauli thirri popullin dhe kaloi në parakalim në Telaim; dyqind mijë këmbësorë dhe dhjetë mijë njerëz të Judës. ⁵ Sauli erdhi në qytetin e Amalekut dhe zuri pritë në luginë. ⁶ Pastaj Sauli u tha Kenejve: “Shkoni, tërhiquni, dilni jashtë Amalekitëve, që të mos ju shkatërrojë bashkë me ta, sepse ju u treguat të mëshirshëm me të gjithë bijtë e Izraelit kur po dilnin nga Egjipti”. Kështu Kenejtë u tërhoqën nga radhët e Amalekitëve. ⁷ Sauli i mundi Amalekitët nga Hailahu deri në Shur, që ndodhet përballë Egjiptit.

⁸ Ai e zuri të gjallë Agagun, mbretin e Amalekitëve, dhe vendosi shfarosjen e të gjithë popullit, duke i vrarë me shpatë. ⁹ Por Sauli dhe populli kursyen Agagun dhe pjesën më të mirë të deleve dhe të lopëve, të kafshëve të majme, të qengjave dhe të kafshëve më të mira, duke mos vendosur shkatërrimin e tyre; por vendosën zhdukjen e tërë sendeve që ishin të një cilësie të dobët dhe pa asnjë vlerë. ¹⁰ Atëherë fjala e Zotit iu drejtua Samuelit, duke i thënë: ¹¹ “Unë jam penduar që e kam bërë Saulin mbret, sepse ai është larguar nga unë dhe nuk ka zbatuar urdhërat e mia”. Samueli u trishtua dhe i klithi tërë natën Zotit. ¹² Në mëngjes herët Samueli u ngrit për t’i dalë përpara Saulit; por erdhën t’i thonë Samuelit: “Sauli ka shkuar në Karmel, dhe i ka ngritur vetes një monument; pastaj është kthyer duke kaluar tutje dhe ka zbritur në Gilgal”. ¹³ Atëherë Samueli shkoi te Sauli dhe ky i tha: “Qofsha i bekuar nga Zoti! Unë e kam zbatuar urdhrin e Zotit”. ¹⁴ Por Samueli tha: “Ç’është kjo blegërimë dhensh që më vjen në vesh dhe kjo pëllitje lopësh që po dëgjoj?”. ¹⁵ Sauli u përgjegj: “Këto janë kafshë që ua kemi marrë Amalekitëve, sepse populli kurseu pjesën më të mirë të deleve dhe të lopëve për t’i ofruar si flijime Zotit, Perëndisë tënd; por pjesën tjetër e kemi caktuar të shfaroset”. ¹⁶ Atëherë Samueli i tha Saulit: “Mjaft! Unë do të të tregoj atë që më tha Zoti sonte!”. Sauli i tha “Folë”. ¹⁷ Kështu Samueli tha: “A nuk është vallë e vërtetë që kur ishe i vogël në sytë e tu ishe bërë kreu i fiseve të Izraelit, dhe që Zoti të ka vajosur mbret të Izraelit? ¹⁸ Zoti të kishte ngarkuar një mision, duke thënë: “Shko, vendos shfarosjen e mëkatarëve Amalekitë dhe lufto kundër tyre deri sa të shfarosen”. ¹⁹ Pse, pra, nuk iu binde zërit të Zotit, por u hodhe mbi plaçkën dhe bëre atë që është e keqe në sytë e Zotit?”. ²⁰ Sauli i tha Samuelit: “Por

unë iu binda zërit të Zotit, plotësova misionin që Zoti më kishte ngarkuar, solla Agagun, mbretin e Amalekut, dhe caktova për shfarosje Amalekitët. ²¹ Por populli mori gjërat më të mira që duhet të ishin shfarosur, për t'i bërë flijime Zotit, Perëndisë tënd, në Gilgal”. ²² Samueli i tha: “Ndoshta i pëlqejnë Zotit olokaustet dhe flijimet si bindje ndaj zërit të Zotit? Ja, bindja është më e mirë se flijimi; dhe të dëgjosh me kujdes është më mirë se dhjami i deshve. ²³ Sepse rebelimi është si mëkati i shortarisë dhe kryeneçësia është si kulti i idhujve dhe i perëndive shtëpiake. Duke qenë se ke hedhur poshtë fjalën e Zotit, edhe ai të ka hedhur poshtë si mbret”. ²⁴ Atëherë Sauli i tha Samuelit: “Kam mëkatuar sepse kam shkelur urdhrin e Zotit dhe fjalët e tua, dhe kjo sepse kisha frikë nga populli dhe dëgjova zërin e tij. ²⁵ Por tani, të lutem, falma mëkatin tim dhe kthehu me mua, që unë të mund të bie përmbys para Zotit”. ²⁶ Por Samueli iu përgjegj Saulit: “Unë nuk do të kthehem me ty, sepse ke hedhur poshtë fjalën e Zotit dhe Zoti të ka hedhur poshtë ty, që ti të mos jesh më mbret mbi Izraelin”. ²⁷ Ndërsa Samueli po kthehej për të ikur, Sauli i kapi skajin e mantelit të tij që u gris. ²⁸ Atëherë Samueli i tha: “Zoti hoqi sot nga duart e tua mbretërinë e Izraelit dhe ia dha një tjetri, që është më i mirë se ti. ²⁹ Lavdia e Izraelit nuk do të gënjejë, dhe nuk do të pendohet, sepse ai nuk është njeri që pendohet”. ³⁰ Atëherë Sauli tha: “Kam mëkatuar, por tani më ndero, të lutem, para pleqve të popullit tim dhe përpara Izraelit; kthehu me mua, që të bie përmbys përpara Zotit, Perëndisë tënd”. ³¹ Kështu Samueli u kthye me Saulin, dhe Sauli ra përmbys përpara Zotit. ³² Pastaj Samueli tha: “Më sillni Agagun, mbretin e Amalekitëve”. Agagu shkoi tek ai me qejf. Agagu thoshte: “Me siguri hidhërimi i vdekjes ka kaluar”. ³³ Samueli i tha: “Ashtu

si shpata i la pa fëmijë gratë, kështu edhe nëna jote do të mbetet pa të birin midis grave”. Pastaj Samueli e preu copë-copë Agagun përpara Zotit në Gilgal. ³⁴ Pastaj Samueli shkoi në Ramah dhe Sauli shkoi në shtëpinë e tij, në Gibeahun e tij. ³⁵ Samueli nuk shkoi për ta parë më Saulin deri ditën e vdekjes së tij, sepse Samueli mbante zi për Saulin; dhe Zoti u pendua që e kishte bërë Saulin mbret të Izraelit.

16

¹ Zoti i tha Samuelit: “Deri kur do të mbash zi për Saulin, kurse unë e kam hedhur poshtë që mos mbretërojë mbi Izrael? Mbushe me vaj bririn tënd dhe nisu; po të dërgoj tek Isai, Betlemi, sepse kam zgjedhur një mbret midis bijve të tij”. ² Samueli u përgjigj: “Si mund të shkoj? Sauli ka për ta mësuar dhe do të më vrasë”. Zoti tha: “Do të marësh me vete një mëshqerre dhe do të thuash: “Kam ardhur për t’i ofruar një flijim Zotit”. ³ Do të ftosh Isain në ceremoninë e flijimit, unë do të të tregoj atë që duhet të bësh, dhe ti ke për të vajosur atë që do të të them unë”. ⁴ Kështu Samueli bëri atë që i kishte thënë Zoti dhe shkoi në Betlem; pleqtë e qytetit i dolën përpara duke u dridhur dhe i thanë: “Po na vjen në mënyrë paqësore?”. ⁵ Ai u përgjegj “Vij në mënyrë paqësore; kam ardhur për t’i ofruar një flijim Zotit; pastrohuni dhe ejani me mua në flijim”. Vuri të pastrohen edhe Isain dhe bijtë e tij dhe i ftoi në flijim. ⁶ Kur ata arritën, ai ia vuri syrin Eliabit dhe tha: “Me siguri i vajosuri i Zotit është para tij”. ⁷ Por Zoti i tha Samuelit: “Mos ia shiko as pamjen as shtatgjatësinë, sepse unë e kam refuzuar, sepse Zoti nuk shikon si shikon njeriu, njeriu shikon pamjen, kurse Zoti shikon zemrën”. ⁸ Atëherë Isai thirri Abinadabin dhe e bëri të kalojë përpara Samuelit; por Samueli tha: “Zoti nuk zgjodhi as këtë”. ⁹ Pastaj Isai bëri të kalojë Shamahu,

por Samueli tha: “Zoti nuk zgjodhi as këtë”. ¹⁰ Kështu Isai bëri të kalojnë shtatë nga bijtë e tij përpara Samuelit; por Samueli i tha Isait: “Zoti nuk zgjodhi asnjë prej tyre”. ¹¹ Pastaj Samueli i tha Isait: “A janë këtu tërë bijtë e tu?”. Ai u përgjigj: “Mungon më i riu që tani është duke kullotur delet”. Samueli i tha Isait: “Dërgo ta sjellin, sepse nuk do të shtrohemi në tryezë para se ai të vijë këtu”. ¹² Atëherë ai dërgoi njerëz ta marrin. Davidi ishte kuqalash, me sy të bukur dhe pamje të hijshme. Dhe Zoti tha: “Ngrihu, vajose se ai është”. ¹³ Atëherë Samueli mori bririn e vajit dhe e vajosi para vëllezërve të tij; që nga ajo ditë Fryma e Zotit zbriti te Davidi. Pastaj Samueli u ngrit dhe shkoi në Ramah. ¹⁴ Fryma e Zotit ishte larguar nga Sauli dhe një frym i keq e terrorizonte nga ana e Zotit. ¹⁵ Shërbëtorët e Saulit i thanë “Ja, një frym i keq të shqetëson nga ana e Perëndisë. ¹⁶ Zoti ynë të urdhërojë, pra, që shërbëtorët e tu që rrinë përpara teje të gjejnë një njeri që i bie mirë harpës; kur pastaj fryma e keq nga ana e Perëndisë do të të zotërojë, ai do t’i bjerë harpës dhe ti do ta ndjesh veten mirë”. ¹⁷ Sauli u tha shërbëtorëve të tij: “Më gjeni një njeri që i bie mirë dhe ma sillni”. ¹⁸ Atëherë një nga shërbëtorët filloi të thotë: Ja, unë pashë një nga bijtë e Isait, Betlemitit, që i bie mirë dhe që është një njeri i fortë dhe trim, i shkathët në luftim, gojëtar i hijshëm; dhe Zoti është me të”. ¹⁹ Sauli, pra, i dërgoi lajmëtarë Isait për t’i thënë: “Më dërgo birin tënd Davidin, që është me kopenë”. ²⁰ Atëherë Isai mori një gomar të ngarkuar me bukë, një calik me verë, një kec dhe ia dërgoi Saulit me anë të Davidit, birit të tij. ²¹ Davidi arriti te Sauli dhe hyri në shërbim të tij; Saulit i hyri në zemër dhe e bëri shqyrtar të tij. ²² Sauli dërgoi pastaj t’i thonë Isait: “Të lutem, lëre Davidin në shërbimin tim, sepse ai gëzon hirin tim”. ²³ Kur fryma e keq nga ana e Perëndisë sundonte

mbi Saulin, Davidi merrte harpën dhe i binte; atëherë Sauli e ndjente veten të qetësuar dhe më mirë dhe fryma e keqe largohej prej tij.

17

¹ Filistejtë i mblodhën trupat e tyre për luftë; u mblodhën në Sokoh, që është pronë e Judës, dhe e ngritën kampin e tyre në Efes-Damim midis Sokohut dhe Azekahut. ² Edhe Sauli dhe njerëzit e Izraelit u mblodhën dhe e ngritën kampin e tyre në luginën e Terebintos, dhe u rreshtuan për betejë kundër Filistejve. ³ Filistejtë ndodheshin në mal nga një anë dhe Izraeli ishte në mal nga ana tjetër, dhe midis tyre ndodhej lugina. ⁴ Nga kampi i Filistejve doli një kampion i quajtur Goliath, nga Gathi, i lartë gjashtë kubitë dhe një pëllëmbë. ⁵ Kishte në kokë një helmetë prej bronzi, ishte veshur me një parzmore, pesha e të cilit ishte pesë mijë sikla bronzi; ⁶ në këmbë kishte këmbore prej bronzi dhe mbi sup mbante një ushtë prej hekuri. ⁷ Maja e ushtës së tij ishte si shuli i një endësi dhe peshonte gjashtë qind sikla argjendi: para tij ecte shqytari i tij. ⁸ Ai u ndal dhe u thirri grupeve të ushtarëve të Izraelit: “Pse keni dalë për t’u radhitur në formacion beteje? A nuk jam unë një Filiste dhe ju shërbëtorë të Saulit? Zgjidhni një burrë që të dalë kundër meje. ⁹ Në rast se do të jetë në gjendje të luftojë me mua dhe të më vrasë, ne do të jemi shërbëtorët tuaj; por në rast se dal unë fitues dhe e vras, atëherë ju do të jeni shërbëtorët tanë dhe do të na shërbeni”. ¹⁰ Pastaj Filisteu shtoi: “Unë sot po sfidoj trupat e Izraelit: “Më jepni një burrë dhe do të luftojmë!”. ¹¹ Kur Sauli dhe tërë Izraeli dëgjuan këto fjalë të Filisteut, mbetën të shtangur dhe u hyri një frikë e madhe. ¹² Davidi ishte biri i atij Efrateut të Betlemit të Judës, që mbante emrin Isai dhe kishte tetë bij. Në

kohën e Saulit, ky njeri ishte i plakur dhe i shtyrë në moshë. ¹³ Tre bijtë më të mëdhenj të Isait kishin shkuar në luftë me Saulin: emrat e tre bijve të tij që kishin shkuar në luftë ishin: Eliabi, i parëlinduri, Abinadabi i dyti dhe Shamahu i treti. ¹⁴ Davidi ishte më i riu dhe tre më të mëdhenjtë kishin shkuar pas Saulit. ¹⁵ Davidi përkundrazi shkante dhe vinte nga Sauli për të kullotur kopenë e atit të tij në Betlem. ¹⁶ Filisteu u dilte përpara në mëngjes dhe në mbrëmje, dhe vazhdoi të dalë dyzet ditë me radhë. ¹⁷ Isai i tha Davidit, birit të tij: “Merr për vëllezërit e tu një efë nga ky grurë i pjekur dhe dhjetë bukë dhe çoji shpejt vëllezërve të tu në kamp. ¹⁸ Dërgo edhe këto dhjetë forma djathi komandantit të mijshes së tyre; shiko si janë vëllezërit e tu dhe më sill një peng nga ana e tyre. ¹⁹ Sauli me gjithë vëllezërit e tu dhe gjithë burrat e Izraelit janë në luginën e Terebintit për të luftuar Filistejtë”. ²⁰ Kështu Davidi u ngrit herët në mëngjes, ia la delet e tij një rojtari, mori ngarkesën e tij dhe u nis ashtu siç e kishte urdhëruar Isai. Arriti në kampin e qerreve, kur ushtria po dilte për t’u radhitur në formacion beteje dhe lëshonte britma lufte. ²¹ Izraelitët dhe Filistejtë ishin radhitur për betejë, një ushtri kundër tjetrës. ²² Davidi, pasi la ngarkesën e tij në duart e rojtarit të bagazheve, vrapoi në drejtim të grupimeve të betejës; me të arritur në vend, pyeti vëllezërit e tij si ishin. ²³ Ndërsa po fliste me ata, ja ku doli nga radhët e Filistejve ai kampion, Filisteu i Gathit, që mbante emrin Goliath dhe përsëriti po ato fjalë; dhe Davidi i dëgjoi. ²⁴ Tërë njerëzit e Izraelit, me ta parë atë njeri, ikën para tij dhe u hyri një frikë e madhe. ²⁵ Njerëzit e Izraelit thonin: “E keni parë këtë njeri që shkon përpara? Ai shkon përpara për të vënë në provë sedrën e Izraelit. Ai që do ta vrasë, kushdo qoftë, do të shpërblehet me pasuri të mëdha nga mbreti,

ky do t'i japë për grua të bijën dhe do të përjashtojë nga çdo haraç shtëpinë e atit të tij në Izrael". ²⁶ Atëherë Davidi, duke iu drejtuar njerëzve që ishin pranë tij, tha: "Çfarë do t'i bëjnë atij burri që do të vrasë këtë Filiste dhe do ta largojë turpin nga Izraeli? Po kush është ky Filiste, i parrethprerë, që guxon të poshtërojë ushtrinë e Perëndisë të gjallë?". ²⁷ Njerëzit iu përgjegjën me po ato fjalë, duke thënë: "Kështu do të bëhet me atë që do ta vrasë". ²⁸ Eliabi, vëllai i tij më i madh, e dëgjoi ndërsa fliste me ata njerëz; kështu Eliabi u zemërua me Davidin dhe tha: "Pse erdhe këtu? Kujt ia le ato pak dele në shkretëtirë? Unë e njoh krenarinë tënde dhe ligësinë e zemrës sate, ke zbritur këtu për të parë betejën?". ²⁹ Davidi u përgjegj: "Çkam bërë unë tani?. Nuk ishte veçse një pyetje e thjeshtë!". ³⁰ Duke u larguar prej tij, iu drejtua një tjetri dhe i bëri po atë pyetje; dhe njerëzit i dhanë po atë përgjigje të mëparshme. ³¹ Sa dëgjuan fjalët që Davidi kishte thënë, ia treguan Saulit dhe ky dërgoi njerëz që ta thërresin. ³² Davidi i tha Saulit: "Asnjeri të mos ligështohet për shkak të tij! Shërbëtori yt do të shkojë të luftojë me këtë Filiste". ³³ Sauli i tha Davidit: "Ti nuk mund të shkosh të luftosh kundër këtij Filisteu, sepse ti je akoma djalosh, ndërsa ai është një luftëtar qysh në të ritë e tij". ³⁴ Por Davidi iu përgjegj Saulit: "Shërbëtori yt kulloste kopenë e atit të tij; kur një luan ose një ari vinte për të rrëmbyer një dele nga kopeja, ³⁵ unë e ndiqja, e godisja dhe ia rrëmbeja nga goja; në qoftë se ai kthehej kundër meje, unë e kapja nga krifa, e godisja dhe e vrisja. ³⁶ Po, shërbëtori yt ka vrarë luanin dhe ariun; dhe ky Filiste i parrethprerë do të pësojë të njëjtin fat, sepse ka fyer ushtrinë e Perëndisë të gjallë". ³⁷ Davidi shtoi: "Zoti që më shpëtoi nga kthetrat e luanit dhe nga panxha e ariut, do të më shpëtojë edhe nga dora e këtij Filisteu".

Atëherë Sauli i tha Davidit: “Shko dhe Zoti qoftë me ty”.³⁸ Pastaj Sauli e veshi Davidin me armaturën e tij, i vuri në kokë një përkrenare prej bronzi dhe i veshi parzmoren.³⁹ Pastaj Davidi ngjeshi shpatën e Saulit mbi armaturën dhe u përpoq të ecë, sepse nuk ishte mësuar. Por Davidi i tha Saulit: “Unë nuk mund të eci me këtë armaturë, sepse nuk jam mësuar me të”. Dhe kështu Davidi e hoqi nga trupi i tij.⁴⁰ Pastaj mori në dorë shkopin e tij, zgjodhi pesë gurë të lëmuar në përrua, i vuri në torbën e bariut, në një thes të vogël që kishte me vete; pastaj me hobenë në dorë u nis kundër Filisteut.⁴¹ Edhe Filisteu përparoi duke iu afruar gjithnjë e më tepër Davidit, ndërsa shqyrtari i tij e paraprinte.⁴² Filisteu shikonte me kujdes dhe, me të parë Davidin, e përçmoi sepse ishte vetëm një i ri, kuqalash dhe i hijshëm.⁴³ Filisteu i tha Davidit: “Mos jam vallë një qen që po del kundër meje me shkop në dorë?”. Dhe Filisteu e mallkoi Davidin në emër të perëndive të tij.⁴⁴ Pastaj Filisteu i tha Davidit: “Eja këtu, dhe unë do t’ia jap mishin tënd shpendëve të qiellit dhe kafshëve të fushave”.⁴⁵ Atëherë Davidi iu përgjegj Filisteut: “Ti po më vjen me shpatë, me shtizë dhe me ushtë; kurse unë po të dal në emër të Zotit të ushtërive, Perëndisë të ushtrisë së Izraelit që ti ke fyer.⁴⁶ Pikërisht sot Zoti do të të dorëzojë në duart e mia; dhe unë do të të rrëzoj, do të pres kokën tënde dhe do t’u jap pikërisht sot kufomat e ushtrisë së Filistejve shpendëve të qiellit dhe bishave të tokës, me qëllim që gjithë dheu të mësojë se ka një Perëndi në Izrael.⁴⁷ Atëherë gjithë kjo turmë do të mësojë që Zoti nuk të shpëton me anë të shpatës as me anë të shtizës; sepse përfundimi i betejës varet nga Zoti, dhe ai do t’ju dorëzojë në duart tona”.⁴⁸ Kur Filisteu lëvizi dhe shkoi përpara për t’u ndeshur me Davidin, edhe Davidi nxitoi menjëherë drejt mejdanit, ballë Filisteut;⁴⁹ vuri

dorën në thes, nxori prej tij një gur, e hodhi me hobenë dhe e goditi në ballë Filisteun; guri iu fut në ballë dhe ai ra me fytyrë për tokë. ⁵⁰ Kështu Davidi me një hobe dhe një gur mundi Filisteun; e goditi dhe e vrau, megjithëse Davidi nuk kishte asnjë shpatë në dorë. ⁵¹ Pastaj Davidi vrapoi, u hodh mbi Filisteun, ia mori shpatën dhe e vrau duke i prerë me të kokën. Kur Filistejtë e panë që heroi i tyre vdiq, ikën me vrap. ⁵² Atëherë njerëzit e Izraelit dhe të Judës u ngritën, duke lëshuar britma lufte, dhe i ndoqën Filistejtë deri në hyrjen e luginës dhe në portat e Ekronit. Filistejtë e plagosur për vdekje ranë në rrugën e Shaarimit, deri në Gath dhe në Ekron. ⁵³ Kur bijtë e Izraelit u kthyen nga ndjekja e Filistejve, plaçkitën kampin e tyre. ⁵⁴ Pas kësaj Davidi mori kokën e Filisteut dhe e çoi në Jeruzalem, por armët e tij i vendosi në çadrën e tij. ⁵⁵ Kur Sauli kishte parë Davidin që po dilte kundër Filisteut, kishte pyetur komandantin e ushtrisë së tij, Abnerin: “Abner, bir i kujt është ky i ri?”. Abneri iu përgjeggj: “Ashtu siç është e vërtetë që ti rron, o mbret, nuk e di”. ⁵⁶ Atëherë mbreti tha: “Merr informata mbi prindërit e këtij djaloshi”. ⁵⁷ Kur Davidi u kthye nga vrasja e Filisteut, Abneri e mori dhe e çoi përpara Saulit, ndërsa ai mbante akoma në dorë kokën e Filisteut. ⁵⁸ Sauli i tha: “O i ri, bir i kujt je?”. Davidi u përgjeggj: Jam bir i shërbëtorit tënd, Betlemitit Isai”.

18

¹ Kur mbaroi së foluri me Saulin, shpirti i Jonathanit mbeti i lidhur me shpirtin e Davidit, dhe Jonathani e deshi si shpirtin e vet. ² Po atë ditë Sauli e mori me vete dhe nuk e lejoi të kthehet në shtëpinë e atit të tij. ³ Kështu Jonathani lidhi një besölidhje me Davidin, sepse e donte si shpirtin e vet. ⁴ Pastaj Jonathani hoqi mantelin që kishte veshur dhe ia dha Davidit, dhe i shtoi gjithashtu rrobat,

shpatën, harkun dhe brezin e tij. ⁵ Davidi shkante kudo që Sauli e dërgonte dhe dilte me sukses. Kështu Sauli e vuri në krye të luftëtarëve dhe shihej me sy të mirë nga gjithë populli, madje edhe nga shërbëtorët e Saulit. ⁶ Gjatë kthimit të tyre, kur Davidi po kthehej nga vrasja e Filisteut, gratë e të gjitha qyteteve të Izraelit i dolën para mbretit Saul, duke kënduar dhe hedhur valle me dajre, me thirrje gëzimi dhe me vegla muzikore. ⁷ Kështu gratë u përgjigjeshin njera tjetrës duke kënduar, dhe thoshnin: “Sauli vrau mijëshn e tij dhe Davidi dhjetëmijëshn e tij. ⁸ Kjo gjë e pezmatoi shumë Saulin dhe këto fjalë nuk i pëlqyen; ai tha: “Davidit i njohin dhjetë mijë dhe mua vetëm një mijë. Tani nuk i mungon veçse mbretëria!”. ⁹ Kështu nga ajo ditë Sauli e shikoi me zili Davidin. ¹⁰ Të nesërmen një frym i keq nga ana e Perëndisë e zotëroi Saulin që sillej si një i marrë në mes të shtëpisë, kurse Davidi i binte harpës me dorën e tij si ditët e tjera dhe Sauli mbante në dorë shtizën. ¹¹ Kështu Sauli e vërtiti shtizën, duke thënë: “Do ta gozhdoj Davidin në mur!”. Por Davidi iu shmang goditjes dy herë. ¹² Sauli kishte frikë nga Davidi, sepse Zoti ishte me të dhe e kishte braktisur Saulin. ¹³ Prandaj Sauli e largoi nga vetja dhe e bëri komandant të një mijë njerëzve; dhe ai shkante e vinte në krye të popullit. ¹⁴ Davidit i shkonin mbarë të gjitha veprat, dhe Zoti ishte me të. ¹⁵ Sauli, duke parë që atij i shkante shumë mbarë çdo gjë, kishte frikë prej tij; ¹⁶ por tërë Izraeli dhe Juda e donin Davidin, sepse shkante e vinte në krye të tyre. ¹⁷ Pastaj Sauli i tha Davidit: “Ja Merabi, bija ime më e madhe; do të ta jap për grua; u bëfsh për mua një bir trim dhe març pjesë në betejat e Zotit”. Sauli mendonte kështu: “Të mos jetë dora ime ta godasë, por dora e Filisejve”. ¹⁸ Por Davidi iu përgjegj Saulit: “Kush jam unë dhe çfarë është jeta ime dhe familja

e atit tim në Izrael, që unë të bëhem dhëndri i mbretit?”.¹⁹ Kur erdhi çasti për t’ia dhënë Davidit Merabin, bijën e Saulit, atë ia dhanë për grua Meholathitit Adriel.²⁰ Por Mikal, bija e Saulit, e dashuronte Davidin; këtë ia njoftuan Saulit dhe kjo gjë i pëlqeu.²¹ Kështu Sauli mendoi: “Do t’ia jap, në mënyrë që ky të jetë një lak për të dhe ai të bjerë në duart e Filistejve”.²² Pas kësaj Sauli i urdhëroi shërbëtorët e tij: “Bisedoni fshehurazi me Davidin dhe i thoni: “Ja, mbreti është kënaqur nga ti dhe të gjithë shërbëtorët e tij të duan, prandaj bëhu dhëndri i mbretit”.²³ Shërbëtorët e Saulit ia çuan këto fjalë Davidit. Por Davidi u përgjegj: “Ju duket gjë e vogël të bëhesh dhëndri i mbretit?. Unë jam një njeri i varfër dhe nga shtresë e ulët”.²⁴ Shërbëtorët i njoftuan Saulit: “Davidi u përgjegj në këtë mënyrë”.²⁵ Atëherë Sauli tha: “Do t’i thoni kështu Davidit: “Mbreti nuk dëshëron asnjë prikë, por njëqind lafsha të Filisejve për t’u hakmarrë me armiqtë e mbretit””. Sauli kurdiste komplete për të shkaktuar vdekjen e Davidit me anë të Filistejve.²⁶ Kur shërbëtorët i njoftuan Davidit këto fjalë, Davidit iu duk gjë e mirë të bëhej dhëndër i mbretit. Ditët e caktuara nuk kishin kaluar akoma,²⁷ kur Davidi u ngrit dhe iku me njerëzit e tij, dhe vrau dyqind veta nga Filistejtë. Pastaj Davidi solli lafshat e tyre dhe dorëzoi mbretit këtë sasi të saktë për t’u bërë dhëndër i tij. Atëherë Sauli i dha të bijën Mikal për grua.²⁸ Kështu Sauli e pa dhe e kuptoi që Zoti ishte me Davidin; dhe Mikal, bija e Saulit, e donte.²⁹ Sauli pati edhe më tepër frikë nga Davidi dhe mbeti armiku i tij gjatë gjithë ditëve që jetoi.³⁰ Pastaj princat e Filistejve dolën për të luftuar por, sa herë që dilnin, Davidi ia dilte më mirë se të gjithë shërbëtorët e Saulit; kështu emri i tij u bë shumë i famshëm.

19

¹ Sauli i foli birit të tij Jonathan dhe të gjithë shërbëtorëve të tij që të vritej Davidi. Por Jonathani, bir i Saulit, ndiente një dashuri të madhe për Davidin. ² Kështu Jonathani e informoi Davidin, duke i thënë: “Sauli, ati im, kërkon të shkaktojë vdekjen tënde; prandaj nesër në mëngjes ruhu, rri në një vend të fshehtë dhe fshiu. ³ Unë do të dal dhe do të qëndroj pranë atit tim në fushën ku ndodhesh ti, dhe do t’i flas për ty atit tim. Do të shoh ç’ka për të ndodhur dhe do të njoftoj”. ⁴ Kështu Jonathani i foli Saulit, atit të tij, në favor të Davidit dhe i tha: “Mbreti të mos bëj mëkat në dëm të shërbëtorit të tij, në dëm të Davidit, sepse ai nuk ka kryer mëkate kundër teje, dhe veprat e tij kanë qenë shumë të vlefshme. ⁵ Ai ka vënë në rrezik jetën e tij, kur vrau Filisteun, dhe Zoti ka kryer një çlirim të madh për gjithë Izraelin. Ti e ke parë dhe je gëzuar; pse duhet të mëkatosh kundër gjakut të pafajshëm, duke shkaktuar vdekjen e Davidit pa shkak?”. ⁶ Sauli dëgjoi zërin e Jonathanit dhe u betua: “Siç është e vërtetë që Zoti rron, ai nuk ka për të vdekur!”. ⁷ Atëherë Jonathani thirri Davidin dhe i njoftoi tërë këto gjëra. Pastaj Jonathani e shpuri përsëri Davidin te Sauli dhe ai qëndroi në shërbim të tij si më parë. ⁸ Filloi përsëri lufta; kështu Davidi doli të luftojë kundër Filistejve dhe i mundi keq; ata ia mbathën para tij. ⁹ Por një frym i keq nga ana e Zotit e pushtoi Saulin, ndërsa rrinte në shtëpinë e tij me shtizë në dorë dhe Davidi i binte harpës. ¹⁰ Sauli u orvat të gozhdonte Davidin në mur me shtizën e tij, por Davidi iu shmang Saulit, dhe ky e nguli shtizën e tij në mur. Davidi iku po atë natë dhe shpëtoi nga reziku. ¹¹ Atëherë Sauli dërgoi lajmëtarë në shtëpi të Davidit për ta përgjuar dhe për ta vlarë të nesërmen në mëngjes; por Mikal, bashkëshortja e Davidit, e njoftoi për këtë gjë,

duke thënë: “Në rast se sonte ¹² Kështu Mikal e zbriti Davidin nga dritarja dhe ai iku; ia mbathi me vrap dhe shpëtoi. ¹³ Pastaj Mikal mori idhullin e shtëpisë dhe e vuri në shtrat, në vend të kokës vuri një mbulesë prej leshi të dhisë dhe e mbuloi me një pëlhurë. ¹⁴ Kur Sauli dërgoi lajmëtarët e tij për të marrë Davidin, ajo tha: “Është i sëmurë”. ¹⁵ Atëherë Sauli dërgoi përsëri lajmëtarë për të parë Davidin dhe u tha atyre: “Ma sillni me shtratin e tij që unë të shkaktoj vdekjen e tij”. ¹⁶ Kur arritën lajmëtarët, në shtrat ishte idhulli i shtëpisë, me një mbulesë prej leshi të dhisë në vend të kokës. ¹⁷ Atëherë Sauli i tha Mikalit: “Pse më mashtrove në këtë mënyrë dhe bërë të ikë armiku im, duke e lejuar të shpëtojë?”. Mikal iu përgjegj Saulit: “Ai më tha: “Lermë të ikij, përndryshe të vrava””. ¹⁸ Davidi iku, pra, dhe shpëtoi kokën; shkoi te Samueli në Ramah dhe i tregoi të gjitha ato që i kishte bërë Sauli. Pas kësaj ai dhe Samueli vajtën të banojnë në Najoth. ¹⁹ Këtë gjë ia njoftuan Saulit, i cili tha: “Davidi është në Najoth të Ramahut”. ²⁰ Atëherë dërgoi lajmëtarë për të marrë Davidin; por kur këta panë asamblenë e profetëve që profetizonin, nën kryesinë e Samuelit, Fryma e Perëndisë i përshkoi lajmëtarët e Saulit që filluan edhe ata të bëjnë profeci. ²¹ Këtë ngjarje ia njoftuan Saulit që dërgoi lajmëtarë të tjerë, të cilët gjithashtu filluan të bëjnë profeci. Sauli dërgoi përsëri lajmëtarë për të tretën herë, por edhe këta filluan të bëjnë profeci. ²² Atëherë shkoi vetë në Ramah dhe, kur arritën në hauzin e madh që ndodhet në Seku, pyeti: “Ku janë Samueli dhe Davidi?”. Dikush iu përgjegj: “Ja, ndodhen në Najoth të Ramahut”. ²³ Kështu ai shkoi vetë atje, në Najoth të Ramahut, për edhe ai u përshkua nga Fryma e Perëndisë, dhe e vazhdoi udhëtimin e tij duke bërë profeci deri sa arriti në Najoth të Ramahut. ²⁴ Edhe ai i hodhi rrobat e tij dhe bëri profeci

përpara Samuelit, dhe qendroi i shtrirë lakuriq për tokë tërë atë ditë dhe tërë atë natë. Prandaj thuhet: “Edhe Sauli figuron midis profetëve?”.

20

¹ Davidi iku nga Najothi i Ramahut, shkoi te Jonathani dhe i tha: “Çfarë kam bërë? Cili është faji im dhe cili është mëkati im kundër atit tënd, që ai kërkon jetën time?”.

² Jonathani iu përgjegj: “Mos ndodhtë kurrë! Ti nuk ke për të vdekur; ja im atë nuk bën asnjë veprim të madh apo të vogël pa ma njoftuar mua. Pse im atë të ma fshihte këtë gjë? Nuk është e mundur”. ³ Davidi u betua përsëri dhe tha: “Yt atë e di me siguri që unë gëzoj hirin tënd dhe do të ketë thënë: “Jonathani të mos e dijë këtë, që të mos hidhërohet”. Por siç është e vërtetë që Zoti jeton, dhe që rron shpirti yt, mua nuk më ndan nga vdekja veçse një hap”. ⁴ Jonathani i tha Davidit: “Çfarëdo gjë që të më kërkosh, unë do ta bëj për ty”. ⁵ Davidi iu përgjegj Jonathanit: “Ja, nesër fillon hëna e re dhe unë duhet të ulem në tryezë me mbretin, por të më lër të shkoj dhe unë do të fshihem në fshatrat deri në mbrëmjen e ditë së tretë. ⁶ Në qoftë se atit tënd i bie në sy mungesa ime, ti do t’i thuash: “Davidi më është lutur me insistim të hidhet për pak kohë deri në Betlem, në qytetin e tij, sepse aty kremtohet flijimi për tërë familjen e tij”. ⁷ Në qoftë se thotë: “Mirë”, shërbëtori yt ka për të shpëtuar. Por në rast se zemërohet, dije se ka vendosur të ma bëjë të keqen. ⁸ Tregohu, pra, i mëshirshëm me shërbëtorin tënd, sepse e ke bërë të lidhet në një besëlidhje të Zotit me ty; por në rast se kam ndonjë faj, vritmë ti. Pse duhet të më çosh tek ati yt?”. ⁹ Jonathani tha “Larg qoftë ky mendim! Po ta dija që im atë ka vendosur të ta bëjë të keqen, nuk do të ta tregoja ty?”. ¹⁰ Davidi i tha Jonathanit: “Kush do të më

njoftojë në se yt atë të përgjigjet rëndë?”. ¹¹ Jonathani i tha Davidit: “Eja, të dalim ndër fusha!”. Kështu që të dy dolën jashtë, në fushë. ¹² Atëherë Jonathani i tha Davidit: “Paça dëshmitar Zotin, Perëndinë e Izraelit! Nesër ose pasnesër, në këtë orë, do të hetoj qëllimet e atit tim, për të parë në se ai e shikon me sy të mirë Davidin, dhe po të mos dërgoj njeri të të njoftojë, ¹³ Zoti le t’i bëjë këtë gjë Jonathanit, madje edhe më keq. Në qoftë se përkundrazi im atë ka ndërmend të të bëjë një të keqe, unë do të të njoftoj dhe do të lë të shkosh me qëllim që ti të shkosh në paqe; dhe Zoti qoftë me ty, ashtu siç ka qenë me atin tim! ¹⁴ Deri sa të jem gjallë, a nuk do të përdorësh ndaj meje mirësinë e Zotit, me qëllim që mos vritem?”. ¹⁵ Por nuk do të heqësh dorë kurrë të përdorësh mirësinë ndaj shtëpisë sime, as atëherë kur Zoti të ketë shfarosur nga faqja e dheut tërë armiqtë e Davidit”. ¹⁶ Kështu Jonathani lidhi një besëlidhje me shtëpinë e Davidit, duke thënë: “Zoti t’u kërktojë llogari armiqve të Davidit për gjakun!”. ¹⁷ Për hir të dashurisë që kishte për të, Jonathani e vuri përsëri Davidin të betohet, sepse ai e donte si shpirtin e vet. ¹⁸ Pastaj Jonathani i tha: “Nesër fillon hëna e re dhe mungesa jote do të bjerë në sy, sepse vendi yt do të mbetet bosh. ¹⁹ Do të lësh të kalojmë tri ditë, pastaj do të zbresësh me të shpejtë dhe do të shkosh në vendin ku u fshehe ditën e ngjarjes, dhe do të rrish pranë gurit të Ezelit. ²⁰ Unë do të hedh tri shigjeta përbri gurit sikur të gjuaja në shenjë. ²¹ Pastaj do të dërgoj një djalosh, duke i thënë: “Shko të kërkosh shtigjeta”. Në rast se i them djaloshit: “Shiko, shigjetat janë nga ana jote, prandaj merri!” atëherë eja sepse, ashtu si Zoti jeton, punët të ecin mbarë ty dhe nuk ka asnjë rrezik. ²² Në qoftë se përkundrazi i them djaloshit: “Shiko, shigjetat janë matanë teje”, atëherë shko, sepse Zoti të bën të ikësh.

²³ Sa për gjërat për të cilat kemi folur midis nesh, ja, Zoti qoftë dëshmitar midis teje dhe meje për gjithnjë”.

²⁴ Kështu Davidi u fsheh nëpër ara; kur filloi hëna e re, mbreti u ul për të ngrënë. ²⁵ Mbreti u ul në karrigen e tij, si herët e tjera, në karrigen pranë murit; Jonathani u ul përballë tij. Abneri u ul pranë Saulit, por vendi i Davidit mbeti bosh. ²⁶ Megjithatë Sauli nuk tha asgjë atë ditë, sepse mendonte: “Do t’i ketë ndodhur diçka; nuk do të jetë i pastër; me siguri ai nuk është i pastër”. ²⁷ Por të nesërmen, ditën e dytë të hënës së re, vendi i Davidit ishte akoma bosh. Atëherë Sauli i tha Jonathanit, birit të tij: “Pse biri i Isait nuk erdhi për të ngrënë as dje, as sot?”. ²⁸ Jonathani iu përgjegj Saulit: “Davidi më kërkoi me insistim ta lë të shkojë në Betlem; ²⁹ dhe tha: “Të lutem lermë të shkoj, sepse kemi në qytet një flijim në familje, dhe vëllai im më ka detyruar të marr pjesë në të; tani, pra, po të gëzoh hirin tënd, të lutem, lermë të hidhem shpejt për të parë vëllezërit e mi”. Për këtë arsye nuk erdhi në tryezën e mbretit”. ³⁰ Atëherë zemërimi i Saulit u ndez kundër Jonathanit dhe i tha: “O bir i çoroditur dhe rebel, vallë nuk e di unë që ti mban anën e birit të Isait, për turpin tënd dhe për turpin e lakuriqësisë të nënës sate? ³¹ Sepse për deri sa biri i Isait do të jetojë mbi tokë, nuk do të ketë qëndrueshmëri as për ty, as për mbretërinë tënde. Prandaj dërgo ta marrin dhe sille tek unë, sepse ai duhet të vdesë. ³² Jonathani iu përgjegj Saulit, atit të tij duke i thënë: “Pse duhet të vdesë? Çfarë ka bërë?”. ³³ Atëherë Sauli e vërtiti ushtën kundër tij për ta vrarë. Jonathani e kuptoi që vrasja e Davidit ishte diçka e vendosur nga ana e të atit. ³⁴ Kështu Jonathani u ngrit i zemëruar nga tryeza dhe nuk hëngri gjë as ditën e dytë të hënës së re, mbasi ishte i hidhëruar për Davidin, sepse i ati e kishte trajtuar në mënyrë të turpshme. ³⁵ Të nesërmen

në mëngjes, Jonathani doli në fushë në vendin e caktuar me Davidin, duke pasur me vete një djalosh. ³⁶ Ai i tha djaloshit: “Vrapo të më sjellësh shigjetat që unë gjuaj”. Ndërsa djaloshi vraponte, ai hodhi një shigjetë që kaloi përtej tij. ³⁷ Kur djaloshi arriti në vendin ku ndodhej shigjeta që Jonathani kishte hedhur, Jonathani i bërtiti nga prapa: “Shigjeta, vallë ka rënë matanë teje?”. ³⁸ Pastaj Jonathani i bërtiti akoma djaloshit: “Vepro shpejt, mbaro punë, mos u ndal!”. Kështu djaloshi i Jonathanit mblodhi shigjetat dhe u kthye tek i zoti. ³⁹ Por djaloshi nuk e dinte asgjë; vetëm Jonathani dhe Davidi e dinin si qëndronte çështja. ⁴⁰ Pastaj Jonathani ia dha armët e tij djaloshit dhe i tha: “Nisu, çoji në qytet”. ⁴¹ Me t’u nisur djaloshi, Davidi u ngrit nga krahu jugor, ra përmbys tri herë me fytyrë për tokë; pastaj të dy puthen me njeri tjetrin dhe qanë bashkë; por Davidi qau më tepër. ⁴² Pastaj Jonathani i tha Davidit: “Shko në paqe, tani që ne të dy jemi betuar në emër të Zotit; Zoti le të jetë përgjithmonë dëshmitar midis meje dhe teje dhe ndërmjet pasardhësve të tu dhe pasardhësve të mi”. Pastaj Davidi u ngrit dhe iku; dhe Jonathani u kthye në qytet.

21

¹ Pastaj Davidi shkoi në Nob tek prifti Ahimelek; Ahimeleku i doli përpara Davidit duke u dridhur dhe i tha: “Pse je vetëm dhe nuk ka njeri me ty?”. ² Davidi iu përgjegj priftit Ahimelek: “Mbreti më urdhëroi diçka dhe më tha: “Asnjeri të mos dijë kurrgjë për çështjen për të cilën po të dërgoj dhe për atë që të kam urdhëruar”. Njerëzti e mi i kam drejtuar në filan vend. ³ Dhe tani çfarë ke në dorë? Më jep pesë bukë ose çfarë të kesh”. ⁴ Prifti iu përgjegj Davidit, duke thënë: “Nuk kam bukë të zakonshme, ka vetëm bukë të shenjtëruar, me kusht

që burrat e tu t'u jenë përmbajtur së paku kontakteve me gratë". ⁵ Davidi iu përgjegj priftit: "Kemi mbetur pa gra, qysh se jemi nisur, tri ditë më parë; enët e njerëzve të mi janë të pastra; në fakt edhe buka është e zakonshme, megjithëse sot është shenjtëruar në enët". ⁶ Kështu prifti i dha bukën e shenjtëruar, sepse aty nuk kishte tjetër bukë veç asaj të paraqitjes, që ishte hequr nga prania e Zotit, për ta zëvendësuar me bukë të ngrohtë në çastin kur hiqet. ⁷ Atë ditë ndodhej aty një nga shërbëtorët e Saulit, që qëndronte para Zotit; quhej Doeg, Edomiti, kryebariu i Saulit. ⁸ Davidi i tha Ahimeleku: "Mos ke rastësisht për kollaj ndonjë shtizë a një shpatë? Mbasi unë nuk kam marrë me vete as shpatën, as armët e mia, sepse detyra e ngarkuar nga mbreti ishte urgjente". ⁹ Prifti u përgjegj: "Është shpata e Goliathit, Filisteut, që ti vrave në luginën e Terebintos; është aty prapa efodit, e mbështjellë me një pëlhurë; në rast se e do, merre, sepse këtu nuk kemi tjetër veç kësaj". Davidi tha: "Asnjë nuk ia kalon asaj; nëma!". ¹⁰ Atë ditë Davidi u ngrit dhe iku nga prania e Saulit; ai shkoi në Akish, te mbreti i Gathit. ¹¹ Shërbëtorët e Akishit i thanë: "A nuk është ky Davidi, mbret i vendit? A nuk këndonin në kor për të në valle, duke thënë: "Sauli ka vrarë një mijë të tij dhe Davidi dhjetë mijë të tij"?". ¹² Davidi i mbajti në zemër këto fjalë dhe pati frikë të madhe nga Akishi, mbret i Gathit. ¹³ Kështu ndërroi mënyrën e sjelljes së tij para tyre dhe e hiqte veten si të marrë në duart e tyre; bënte shkaravina mbi kanatet e dyerve dhe lëshonte jargë mbi mjekrën e tij. ¹⁴ Atëherë Akishi u tha shërbëtorëve të tij: "Ja, e shikoni, ky është i marrë; pse ma keni sjellë? ¹⁵ Mos vallë më mungojnë të marrët, dhe ju më sillni këtë për të bërë të marrin në praninë time? Ai nuk ka për të hyrë në shtëpinë time!".

22

¹Pastaj Davidi u nis që andej dhe u strehua në shpellën e Adulamit; kur vëllezërit e tij dhe tërë shtëpia e atit të tij e mësuan, zbritën aty poshtë tek ai. ²Dhe tërë ata që hasnin vështirësi, që kishin borxhe o që ishin të pakënaqur u mblodhën pranë tij dhe ai u bë kreu i tyre. Ishin me të rreth katërqind veta. ³Që andej Davidi shkoi në Mitspah të Moabit dhe i tha mbretit të Moabit: “Lejo që ati dhe nëna ime të vijnë dhe të banojnë me ju, deri sa unë të mësoj se çfarë do të bëjë Perëndia për mua”. ⁴Kështu ai i çoi para mbretit të Moabit, dhe ata qëndruan me të tërë kohën që Davidi ndodhej në fortesë. ⁵Pastaj profeti Gad i tha Davidit: “Mos qëndro më në fortesë, por nisu dhe shko në vendin e Judës”. Atëherë Davidi u nis dhe shkoi në pyllin e Herethit. ⁶Kur Sauli mësoi që Davidi dhe njerëzit që ishin me të qenë zbuluar (Sauli ndodhej atëherë në Gibeah poshtë nën drurin e marinës në Ramah, me ushtën e tij në dorë dhe të gjithë shërbëtorët e tij e rrethonin). ⁷Sauli u tha shërbëtorëve që i rrinin rreth e qark: “Më dëgjoni tani, Beniaminitë! Biri i Isait do t’ju japë juve ara dhe vreshta. Do t’ju bëjë të gjithëve komandantë të mijëshëve dhe qindëshëve? ⁸Të gjithë ju keni komplotuar, dhe asnjë nga ju nuk më ka informuar për besëlidhjen, që im bir ka lidhur me birin e Isait; dhe nuk ka asnjë prej jush që t’i vijë keq për mua dhe të më njoftojë që im bir ka ngritur kundër meje shërbëtorin tim që të më kurdisë kurthe siç bën sot?”. ⁹U përgjegj atëherë Idumei Doeg, që rrinte në krye të shërbëtorëve të Saulit, dhe tha: “Unë e pashë birin e Isait kur erdhi në Nob tek Ahimeleku, bir i Ahitubit; ¹⁰ky është këshilluar me Zotin lidhur me të, i dha ushqime dhe i dorëzoi shpatën e Filisteut Goliath”. ¹¹Atëherë mbreti dërgoi të thërrasin priftin Ahimelek, birin e Ahitubit, dhe tërë shtëpinë e

atit të tij, priftërinjtë që ishin në Nob; dhe ata erdhën të gjithë te mbreti. ¹² Sauli tha: “Tani dëgjo, o bir i Ahitubit!”. Ai u përgjegj: Ja ku jam, o imzot”. ¹³ Sauli i tha: “Pse ti dhe biri i Isait keni komlotuar kundër meje, duke i dhënë bukë dhe një shpatë, dhe je këshilluar me Perëndinë lidhur me të, me qëllim që të ngrihet kundër meje dhe të më kurdisë kurthe siç bën sot?”. ¹⁴ Atëherë Ahimeleku iu përgjegj mbretit, duke thënë: “Po midis gjithë shërbëtorëve të tu kush është besnik si Davidi, dhëndër i mbretit, i gatshëm nën urdhrat e tua dhe i nderuar në shtëpinë tënde? ¹⁵ Vallë sot kam filluar të këshillohem me Perëndinë për të? Mos qoftë kurrë, që mbreti të akuzojë për gjëra të tilla shërbëtorin e tij apo dikë nga shtëpia e atit tim, sepse shërbëtori yt nuk dinte asgjë nga tërë kjo, as pak e as shumë”. ¹⁶ Mbreti tha: “Ti me siguri ke për të vdekur, Ahimelek, ti dhe tërë shtëpia e atit tënd!”. ¹⁷ Atëherë mbreti urdhëroi rojet që e rrethonin: “Kthehuni dhe vritni priftërinjtë e Zotit, sepse edhe ata mbajnë anën Davidit dhe e dinin që ai kishte ikur, por nuk më njoftuan”. Por shërbëtorët e mbretit nuk deshën të zgjatnin duart për të goditur priftërinjtë e Zotit. ¹⁸ Atëherë mbreti i tha Doegut: “Kthehu ti dhe godit priftërinjtë!”. Kështu Idumeti Doeg u kthye dhe goditi priftërinjtë; atë ditë vrau tetëdhjetë e pesë persona që mbanin efodin prej liri. ¹⁹ Sauli goditi gjithashtu me shpatë Nobin, qytetin e priftërinjve, burrat, gratë, të vegjëlit, foshnjat e gjirit, lopët, gomarët dhe delet; i vrau të gjithë me shpatë. ²⁰ Megjithatë një nga bijtë e Ahimelekut, bir i Ahitubit, i quajtur Abiathar, shpëtoi dhe u strehua pranë Davidit. ²¹ Abiathari i njoftoi Davidit që Sauli kishte vlarë priftërinjtë e Zotit. ²² Davidi i tha Abiatharit: “Unë e dija mirë atë ditë që Idumeu Doeg, i cili ndodhej aty, pa dyshim do ta lajmëronte Saulin. Unë

jam shkaktari i vdekjes të të gjithë personave të shtëpisë së atit tënd. ²³ Rri me mua, mos ki frikë; ai që kërkon jetën time kërkon edhe tënden; por me mua do të jesh i sigurt.

23

¹ Pastaj i thanë Davidit: “Ja, Filistejtë janë duke luftuar kundër Kejlahut dhe po plaçkisnin lëmenjtë”. ² Kështu Davidi u këshillua me Zotin, duke thënë: “Të shkoj unë t’i mund këta Filistej?”. Zoti iu përgjegj me këto fjalë Davidit: “Shko, mundi Filistejtë dhe shpëto Kejlahun”. ³ Por njerëzit e Davidit i thanë: “Ja, ne na ka zënë frika që këtu në Jude, si do të bëhet pastaj në rast se shkojmë në Kejlah kundër trupave të Filistejve?”. ⁴ Davidi u këshillua përsëri me Zotin dhe Zoti iu përgjegj dhe i tha: “Çohu, zbrit në Kejlah, sepse unë do t’i jap Filistejtë në duart e tua”. ⁵ Atëherë Davidi shkoi me njerëzit e tij në Kejlah, luftoi kundër Filistejve, ua mori bagëtinë dhe bëri kërdi të madhe në radhët e tyre. Kështu Davidi çliroi banorët e Kejlahut. ⁶ Kur Abiathari, bir i Ahimelekut, u strehua pranë Davidit në Kejlah, solli me vete edhe efodin. ⁷ Saulin e njoftuan që Davidi kishte arritur në Kejlah. Atëherë Sauli tha: “Perëndia e ka dorëzuar në duart e mia, sepse vajti të mbyllet në një qytet që ka porta dhe shule”. ⁸ Sauli mblodhi tërë popullin për luftë, për të zbritur në Kejlah dhe për të rrethuar Davidin dhe njerëzit e tij. ⁹ Kur Davidi mësoi që Sauli po kurdiste të keqen kundër tij, i tha priftit Abiathar: “Sille këtu efodin”. ¹⁰ Pastaj Davidi tha: “O Zot, Perëndi i Izraelit, shërbëtori yt e ka kuptuar qartë që Sauli kërkon të vijë në Kejlah për ta shkatërruar qytetin për shkakun tim. ¹¹ Krerët e Kejlahut a do të më dorëzojnë në duart e tij? A do të zbresë Sauli si ka dëgjuar shërbëtori yt? O Zot, Perëndi i Izraelit, bëja të ditur shërbëtorit tënd!”. Zoti u përgjegj: “Ka për të zbritur”. ¹² Davidi

pyeti akoma: “Krerët e Kejlahut a do të më dorëzojnë mua dhe njerëzit e mi në duart e Saulit?”. Zoti u përgjegj: “Do t’ju dorëzojnë”. ¹³ Atëherë Davidi dhe njerëzit e tij, rreth gjashtëqind veta, dolën nga Kejlahu dhe brodhën sa andej e këtej. Kur Sauli u njoftua që Davidi kishte ikur nga Kejlahu, ai hoqi dorë nga fushata e tij. ¹⁴ Davidi banoi në fortesa të shkretëtirës dhe qëndroi në krahinën malore të shkretëtirës së Zifit. Sauli e kërkonte vazhdimisht, por Perëndia nuk ia dorëzoi në dorë. ¹⁵ Davidi, duke ditur që Sauli ishte nisur për ta vrarë, mbeti në shkretëtirën e Zifit, në pyll. ¹⁶ Atëherë Jonathani, bir i Saulit, u ngrit dhe shkoi te Davidi në pyll; dhe e ndihmoi të gjejë forcë te Perëndia. ¹⁷ Pastaj i tha: “Mos ki frikë, sepse Sauli, ati im, nuk do të arrijë të të shtjerë në dorë; ti do të mbretërosh mbi Izraelin dhe unë do të jem i dyti pas teje. Vetë Sauli, ati im, e di këtë”. ¹⁸ Kështu të dy bënë një besëlidhje para Zotit; pas kësaj Davidi mbeti në pyll, kurse Jonathani shkoi në shtëpinë e tij. ¹⁹ Pastaj Zifejtë shkuan te Sauli në Gibeah dhe i thanë: “A nuk rri Davidi i fshehur në fortesa në pyll, mbi kodrën e Hakilahut që ndodhet në jug të shkretëtirës? ²⁰ Prandaj, o mbret, zbrit, sepse gjithë dëshira e shpirtit tënd është të zbresësh; do të mendojmë ne ta dorëzojmë në duart e mbretit”. ²¹ Sauli tha: “Qofshi të bekuar nga Zoti, sepse ju ka ardhur keq për mua! ²² Shkoni, ju lutem, dhe sigurohuni më mirë për të njohur dhe për të parë vendin ku strehohet, dhe kush e ka parë atje, sepse më thonë që ai është shumë dinak. ²³ Përpiquni të njihni të gjitha vendet e fshehta ku strehohet; pastaj kthehuni tek unë me lajme të sigurta dhe unë do të vij me ju. Kështu, në qoftë se ai është në atë vend, unë do ta kërkoj midis të gjithë mijërave të Judës”. ²⁴ Atëherë ata u ngritën dhe shkuan në Zif, përpara Saulit: por Davidi dhe njerëzit e tij ishin në shkretëtirën e Maonit, në Arabah,

në jug të shkretëtirës. ²⁵ Kur Sauli dhe njerëzit e tij shkuan ta kërkojnë, Davidin e kishin lajmëruar; prandaj ai zbriti te shkëmbi dhe mbeti në shkretëtirën e Maonit. Kur e mori vesh Sauli, e ndoqi Davidin në shkretëtirën e Maonit. ²⁶ Sauli ecte mbi një anë të malit, ndërsa Davidi me gjithë njerëzit e tij ecnin në anën tjetër. Kur Davidi po shpejtonte marshimin e tij për t'i shpëtuar Saulit, ndërsa Sauli dhe njerëzit e tij ishin duke rrethuar Davidin dhe njerëzit e tij për t'i kapur, ²⁷ arriti te Sauli një lajmëtar që tha: “Shpejtohu të vish, sepse Filistejtë kanë pushtuar vendin”. ²⁸ Kështu Sauli nuk e ndoqi më Davidin dhe shkoi të përballojë Filistejtë; prandaj ky vend u quajt “shkëmbi i ndarjes”. ²⁹ Pastaj që andej Davidi shkoi për t'u vendosur në fortesat e En-Gedit.

24

¹ Kur Sauli u kthye nga ndjekja e Filistejve, i njoftuan sa vijon: “Ja, Davidi është në shkretëtirën e En-Gedit”. ² Atëherë Sauli mori tre mijë njerëz të zgjedhur nga tërë Izraeli dhe shkoi të kërkojë Davidin dhe njerëzit e tij përballë shkëmbinjve të dhive të egra. ³ Me të arritur në vathët e deleve gjatë rrugës, ku ndodhej një shpellë, Sauli hyri brenda saj për të bërë një nevojë natyrale. (Davidi dhe njerëzit e tij ishin në fund të shpellës). ⁴ Njerëzit e Davidit i thanë: “Kjo është dita gjatë së cilës Zoti të thotë: “Ja, unë po ta dorëzoj në dorën tënde armikun tënd; bëj me të ç'të duash”. Atëherë Davidi u ngrit dhe pa u diktuar preu një cep të mantelit të Saulit. ⁵ Por pas kësaj Davidit i rrahu zemra, sepse i kishte prerë cepin e mantelit Saulit. ⁶ Kështu u tha njerëzve të tij: “Të më ruajë Zoti nga kryerja e një veprimi të tillë kundër zotërisë sime, kundër të vajosurit të Zotit, nga shtrirja e dorës sime kundër tij, sepse është i vajosuri i Zotit”. ⁷ Me këto

fjalë Davidi i ndali njerëzit e tij dhe nuk i la të hidhen kundër Saulit. Pastaj Sauli u ngrit, doli nga shpella dhe vazhdoi rrugën e tij. ⁸ Pas kësaj edhe Davidi u ngrit, doli nga shpella dhe i thirri Saulit, duke thënë: “O mbret, o imzot!”. Atëherë Sauli u kthye, dhe Davidi uli fytyrën për tokë dhe u përul. ⁹ Davidi i tha Saulit: “Pse dëgjon fjalët e njerëzve që thonë: “Davidi kërkon të të bëj keq?”. ¹⁰ Ja, sot sytë e tu panë që sot Zoti të kishte dorëzuar në duart e mia në atë shpellë; dikush më tha të të vras, por unë të kurseva dhe thashë: “Nuk do ta shtrij dorën kundër zotërisë tim, sepse është i vajosuri i Zotit”. ¹¹ Veç kësaj, o ati im, shiko në dorën time cepin e mantelit tënd. Në rast se kam prerë cepin e mantelit tënd dhe nuk të kam vrarë, mund të kuptosh dhe të bindesh që nuk ka në veprimet e mia ligësi, as rebelim dhe se nuk kam mëkatuar kundër teje; por ti po më kurdis gracka për të më hequr jetën! ¹² Zoti le të vendosë midis teje dhe meje dhe Zoti le të më marrë hakun kundër teje; sepse unë nuk do ta ngre dorën kundër teje. ¹³ Ashtu si thotë proverbi i lashtë: “Ligësia vjen nga të liqtë”. Por unë nuk do ta shtrij dorën time kundër teje. ¹⁴ Kundër kujt ka dalë mbreti i Izraelit? Cilin je duke persekutuar? Një qen të ngordhur, një plesht? ¹⁵ Zoti le të jetë gjykatës dhe le të sigurojë drejtësi midis meje dhe teje; të ketë mundësinë të shohë dhe të mbrojë çështjen time, të më japë hak, duke më liruar nga duart e tua”. ¹⁶ Kur Davidi mbaroi së thëni këto fjalë Saulit, ky i tha: “Ky është zëri yt, biri im David?”. Dhe Sauli ngriti zërin dhe filloi të qajë. ¹⁷ Pastaj i tha Davidit: “Ti je më i drejtë se unë, sepse më ke bërë të mira, kurse unë të kam bërë të këqija. ¹⁸ Ti sot tregove që je sjellë mirë me mua, sepse Zoti më kishte lënë në duart e tua, por ti nuk më vrave. ¹⁹ Kur, pra, një njeri takon armikun e tij dhe e lë të shkojë në paqe? Zoti të dhëntë të mira për atë që më

ke bërë sot. ²⁰ Tani e di me siguri që ti do të mbretërosh dhe që mbretëria e Izraelit do të jetë e qëndrueshme në duart e tua. ²¹ Prandaj betomu në emër të Zotit që nuk do t'i vrasësh pasardhësit e mi pas meje dhe nuk do ta fshish emrin tim nga shtëpia e atit tim". ²² Davidi iu betua Saulit. Pastaj Sauli shkoi në shtëpinë e tij, ndërsa Davidi dhe njerëzit e tij u ngjitën në fortesë.

25

¹ Pastaj Samueli vdiq, dhe tërë Izraeli u mblodh dhe e qau, e varrosën në shtëpinë e tij në Ramah. Atëherë Davidi u ngrit dhe zbriti në shkretëtirën e Paranit. ² Në Maon jetonte një njeri pronat e të cilit ndodheshin në Karmel; ky njeri ishte shumë i pasur; kishte tre mijë dele dhe një mijë dhi, dhe ndodhej në Karmel për të qethur delet e tij. ³ Ky njeri quhej Nabal dhe gruaja e tij Abigail; ajo ishte një grua me gjykim të shëndoshë dhe e hijshme, por burri i saj ishte i ashpër dhe i keq në veprimet e tij; ai rridhte nga Kalebi. ⁴ Kur Davidi mësoi në shkretëtim që Nabali ishte duke qethur delet e tij, ⁵ dërgoi dhjetë të rinj; Davidi u tha të rinjve: "Ngjituni në Karmel, shkoni tek Nabali dhe pyeteni nga ana ime në se është mirë, ⁶ dhe i thoni kështu: "Shëndet! Paqe ty, paqe shtëpisë sate dhe paqe çdo gjëje që të përket! ⁷ Mësova që te ti ndodhen qethësit; kur barinjtë e tu ndodheshin te ne, nuk u kemi bërë asnjë të keqe, dhe nuk u ka munguar gjë gjatë kohës që kanë qenë në Karmel. ⁸ Pyet shërbëtorët e tu dhe do të ta thonë. Paçin hirin tënd këta të rinj, sepse kemi ardhur në një ditë gëzimi; jepu, të lutem, shërbëtorëve të tu dhe birit tënd David ç'të kesh mundësi"". ⁹ Kështu të rinjtë e Davidit shkuan dhe i njoftuan Nabalit tërë këto fjalë në emër të Davidit, pastaj pritën. ¹⁰ Por Nabali iu përgjegj shërbëtorëve të Davidit, duke thënë: "Kush

është Davidi dhe kush është biri i Isait? Sot ka shumë shërbëtorë që largohen nga zotërinjtë e tyre. ¹¹ Do të marr, pra, bukën time, ujin tim dhe mishin e kafshëve që kam vrarë për qethësit e mi, për t'ua dhënë njerëzve që unë nuk di se nga vijnë?”. ¹² Kështu të rinjtë e Davidit morën përsëri rrugën e tyre, u kthyen dhe shkuan të njoftojnë tërë këto fjalë. ¹³ Atëherë Davidi u tha njerëzve të tij: “Secili do të ngjesh shpatën”. Kështu secili ngjeshi shpatën e tij dhe Davidi ngjeshi të vetën; rreth katërqind veta shkuan pas Davidit dhe dyqind mbetën me plaçkat. ¹⁴ Por një nga shërbëtorët e lajmëroi Abigailin, gruan e Nabalit, duke thënë: “Ja, Davidi ka dërguar lajmëtarë nga shkretëtira për të përshëndetur zotin tonë, por ai i ka fyer. ¹⁵ Mirëpo këta njerëz janë sjellë shumë mirë me ne, nuk na kanë bërë asnjë të keqe dhe nuk ka munguar asgjë në kohën që kemi bredhur bashkë me ta nëpër fusha. ¹⁶ Ata kanë qenë për ne një mur mbrojtjeje natën e ditën për gjithë kohën që kemi kullotur bashkë me ta kopenë tonë. ¹⁷ Dije dhe shiko atë që duhet të bësh, sepse ka për t'i ngjarë ndonjë fatkeqësi zotit tonë dhe tërë shtëpisë së tij; ai është një njeri aq i keq, sa nuk mund t'i flasësh”. ¹⁸ Atëherë Abigaili mori me nxitim dyqind bukë, dy calikë verë, pesë dele të gatuara, pesë masa gruri të pjekur, njëqind vile rrush të thatë dhe dyqind bukë fiku dhe i ngarkoi mbi gomarë. ¹⁹ Pastaj u tha shërbëtorëve të saj: “Shkoni para meje, unë do t'ju ndjek”. Por nuk i tha asgjë Nabalit, burrit të saj. ²⁰ Ndërsa ajo po zbriste hipur mbi gomar nëpër një shteg të fshehur nga mali, Davidi dhe njerëzit e tij zbrisnin në drejtim të saj, dhe ajo i ndeshi ata. ²¹ Davidi kishte thënë: “Kam ruajtur më kot tërë ato që ai njeri kishte në shkretëtirë. Nuk i ka dalë mangut kurrë asgjë nga tërë ato që kishte, por ai ma ktheu të mirën me të keqe. ²² Kështu ua bëftë Perëndia armiqve

të Davidit, madje edhe më keq, në rast se nga të gjitha ato që ai zotëron kam për të lënë të gjallë një mashkull të vetëm deri në mëngjes”. ²³ Kur Abigaili pa Davidin, zbriti shpejt nga gomari dhe ra përmbys me fytyrën për tokë përpara Davidit. ²⁴ Kështu u shtri në këmbët e tij dhe tha: “O imzot, mbi mua, vetëm mbi mua bie faji! Por lejo shërbëtoren tënde të të flasë, dhe ti dëgjo fjalët e saj. ²⁵ Të lutem, mos ia vër re atij njeriu të neveritshëm, Nabalit, sepse ai është pikërisht ashtu si e ka emrin, ai quhet Nabal dhe karakterizohet nga budallallëku; por unë, shërbëtorja jote, nuk i kam parë të rinjtë e dërguar nga zotëria im. ²⁶ Kështu, pra, imzot, ashtu siç është e vërtetë që Zoti rron dhe që shpirti yt jeton, Zoti të ka penguar të derdhësh gjak dhe të vendosësh drejtësi me duart e tua. Armiqtë e tu dhe ata që duan t’i bëjnë keq zotërisë sime qofshin si Nabali! ²⁷ Dhe tani kjo dhuratë që shërbyesja jote i ka sjellë zotërisë sime, t’u jepet të rinjve që ndjekin zotërinë tim. ²⁸ Por falja fajin shërbëtore sate; me siguri Zoti do ta bëjë të qëndrueshme shtëpinë e zotërisë tim, sepse zotëria im lufton në betejat e Zotit, dhe gjatë tërë kohës së jetës sate nuk është gjetur asnjë e keqe te ti. ²⁹ Në rast se del dikush që të të persekutojë dhe të kërkojë jetën tënde, jeta e zotërisë sim do të ruhet në peshtafin e jetës pranë Zotit, Perëndisë tënd, ndërsa jetën e armiqve të tu Zoti do ta flakë si nga zgavra e një hobëje. ³⁰ Kështu, kur Zoti t’i ketë bërë zotërisë tim të mirat që i ka premtuar dhe të të ketë vënë në krye të Izraelit, ³¹ kjo gjë nuk do të jetë dhimbje për ty, as edhe një brejtje e ndërjegjes së zotërisë tim; domethënë të ketë derdhur gjak pa shkak dhe të ketë marrë hak me vetëgjyqësi. Por kur Zoti do t’i bëjë të mira zotërisë tim, kujto shërbëtoren tënde”. ³² Atëherë Davidi i tha Abigailit: “Qoftë i bekuar Zoti, Perëndia i Izraelit, që sot të dërgoi ballë meje! ³³ E bekuar

qoftë këshilla jote dhe e bekuar qofsh ti që më pengove sot të derdh gjak dhe të vendos drejtësinë me duart e mia! ³⁴ Sepse, sigurisht, ashtu siç është e vërtetë që rron Zoti, Perëndia i Izraelit, që më ka penguar të të bëjë të keqen, po të mos ishe nxituar të më dilje përpara, në të gdhirë të ditës Nabalit nuk do t'i kishte mbetur asnjë njeri i gjallë”. ³⁵ Kështu Davidi mori nga duart e saj ato që ajo kishte sjellë dhe i tha: “Kthehu në paqe në shtëpinë tënde; shiko, unë dëgjova zërin tënd dhe pata respekt për personin tënd”. ³⁶ Abigaili u kthye pastaj te Nabali; ai kishte shtruar banket në shtëpinë e tij, një banket prej mbreti. Nabali e kishte zemrën të gëzuar, ishte i dehur xurxull; prandaj ajo nuk i tha asgjë, as pak as shumë, deri sa gdhui. ³⁷ Por të nesërmen në mëngjes, kur efekti i verës kishte kaluar, gruaja i tregoi Nabalit këto gjëra; atëherë zemra iu ligështua dhe ai mbeti si një gur. ³⁸ Rreth dhjetë ditë më vonë Zoti e goditi Nabalit dhe ai vdiq. ³⁹ Kur mësoi që Nabali kishte vdekur, Davidi tha: “Qoftë i bekuar Zoti, që më dha hak për fyerjen e rëndë të Nabalit dhe nuk e lejoj shërbëtorin e tij të kryejë ndonjë të keqe! Zoti bëri që të bjerë mbi kokën e tij ligësia e Nabalit”. Pastaj Davidi dërgoi një njeri të flasë me Abigailin, me qëllim që ajo të bëhej bashkëshortja e tij. ⁴⁰ Shërbëtorët e Davidit erdhën te Abigaili në Karmel dhe i folën kështu, duke thënë: “Davidi na ka dërguar te ti, sepse dëshiron të të marrë për grua”. ⁴¹ Atëherë ajo u ngrit në këmbë, ra përmbys me fytyrën për tokë dhe tha: “Ja, t'u bëftë shërbëtorja jote skllave, që t'u lajë këmbët shërbëtorëve të zotërisë tim”. ⁴² Pastaj Abigaili u ngrit me nxitim, hipi mbi një gomar dhe, e ndihmuar nga pesë vajza, ndoqi lajmëtarët e Davidit dhe u bë bashkëshortja e tij. ⁴³ Davidi mori edhe Ahinoamin e Jezreelit, dhe që të dyja u bënë bashkëshorte të tij. ⁴⁴ Por Sauli ia kishte dhënë vajzën e tij Mikal, që

ishite gruaja e Davidit, Paltit, birit të Lashit, që ishte nga Galimi.

26

¹ Zifejtë erdhën te Sauli në Gibeah dhe i thanë: “Mos është fshehur Davidi në kodrën e Hakilahut në kufi me shkretëtirën?”. ² Atëherë Sauli u ngrit dhe zbriti në drejtim të shkretëtirës së Zifit, duke pasur me vete tre mijë njerëz të zgjedhur të Izraelit, për të kërkuar Davidin në shkretëtirën e Zifit. ³ Sauli e ngriti kampin e tij në kodrën e Hakilahut, që ndodhet në kufi me shkretëtirën pranë rrugës, ndërsa Davidi gjendej në shkretëtirë. Kur e kuptoi që Sauli vinte për ta kërkuar në shkretëtirë, ⁴ Davidi dërgoi disa spiunë dhe mësoi që Sauli kishte arritur me të vërtetë. ⁵ Atëherë Davidi u ngrit dhe shkoi në vendin ku Sauli kishte ngritur kampin. Davidi vrojtoi vendin ku ishin shtrirë Sauli dhe Abneri, bir i Nerit, komandant i ushtrisë së tij. Sauli ishte shtrirë në kampin e qerreve dhe njerëzit e tij ishin rreth tij. ⁶ Davidi iu drejtua pastaj Hiteut Alimelek dhe Abishait, birit të Tserujahut dhe vëlla i Joabit; dhe u tha atyre: “Kush do të vijë me mua te Sauli në kamp?”. Abidshai u përgjegj: “Do të vij unë bashkë me ty”. ⁷ Kështu Davidi dhe Abishai arritën natën te këta njerëz; dhe ja që Sauli rrinte shtrirë i përgjumur në kampin e qerreve, me shtizën e tij të ngulur në tokë, nga ana e kokës, kurse Abneri dhe njerëzit e tij po flinin rreth tij. ⁸ Atëherë Abishai i tha Davidit: “Sot Perëndia të ka dhënë në dorë armikun tënd; prandaj, të lutem, më lejo ta godas me shtizë dhe ta mbërthej në tokë me një të rënë të vetme; nuk do të ketë nevojë për një goditje të dytë”. ⁹ Por Davidi i tha Abishait: “Mos e vrit; kush me të vërtetë mund të ngrejë dorën kundër të vajosurit të Zotit pa u bërë fajtor?”. ¹⁰ Pastaj Davidi shtoi: “Ashtu siç është e vërtetë që Zoti rron, vetëm Zoti do ta godasë; o sepse

do t'i vijë dita dhe ka për të vdekur, o sepse do të shkojë të luftojë dhe do të vritet. ¹¹ Zoti të më ruajë që të mos e shtyj dorën kundër të vajosurit të Zotit! Tani, të lutem merre shtizën që është pranë kokës së tij dhe enën e ujit dhe të ikim”. ¹² Kështu Davidi mori shtizën dhe kanën e ujit që ishte pranë kokës së Saulit dhe iku. Asnjëri nuk pa gjë, asnjëri nuk vuri re, asnjëri nuk u zgjua; të gjithë flinin, sepse një gjumë i thellë i dërguar nga Zoti i kishte zënë. ¹³ Pastaj Davidi kaloi në krahun e kundërt dhe u ndal larg, në majën e malit; kishte një lartësi të madhe midis tyre. ¹⁴ Atëherë Davidi u thirri njerëzve të Saulit dhe të Abnerit, birit të Nerit, dhe u tha: “Abner, nuk po përgjigjesh?”. Abneri u përgjigj dhe tha: “Kush je ti që po i bërtet mbretit?”. ¹⁵ Davidi i tha kështu Abnerit: “A nuk je një njeri trim? Dhe kush është baraz me ty në Izrael? Pse, pra, nuk e ruajte mirë mbretin, zotërinë tënde? Njëri nga populli erdhi në fakt për të vlarë mbretin, zotërinë tënde. ¹⁶ Ajo që ke bërë nuk është aspak e mirë. Ashtu siç është e vërtetë që Zoti rron, ju meritoni vdekjen, sepse nuk e keni ruajtur mirë zotërinë tuaj, të vajosurin e Zotit! Dhe tani shiko ku është shtiza e mbretit dhe kana e ujit që ishte pranë kokës së tij!”. ¹⁷ Sauli njohu zërin e Davidit dhe tha: “A është zëri yt, o biri im David?”. Davidi u përgjigj: “Është zëri im, o mbret, o imzot!”. ¹⁸ Pastaj shtoi: “Pse zotëria im e persekuton shërbëtorin e tij? Ç’kam bërë? Çfarë të keqe kam kryer? ¹⁹ Prandaj tani, të lutem, dëgjo, o mbret, o imzot, fjalët e shërbëtorit tënd. Në rast se Zoti të nxit kundër meje, ai le të pranojë një blatim! Por në rast se janë njerëz, qofshin të mallkuar përpara Zotit, sepse sot më kanë përzënë që të më pengonin të merrja pjesën në trashëgiminë e Zotit, duke më thënë: “Shko t’u shërbesh perëndive të tjera”. ²⁰ Tani, pra, gjaku im mos rëntë në tokë larg pranisë të Zotit! Sepse mbreti i Izraelit doli për

të kërkuar një plesht, ashtu si gjuajnë një thëllëzë nëpër male”. ²¹ Atëherë Sauli tha: “Kam mëkatuar; ktheu, biri im David, sepse nuk do të bëj më asnjë të keqe, sot jeta ime ishte e çmuar në sytë e tua; ja, kam vepruar si një budalla dhe kam gabuar rëndë”. ²² Davidi u përgjegj: “Ja, shtiza e mbretit; le të vijë këtu një nga të rinjtë e ta marrë. ²³ Zoti do t’i japë secilit simbas drejtësisë dhe besnikërisë së tij; sot në fakt Zoti të kishte dhënë në duart e mia, por unë nuk desha të shtrija dorën time kundër të vajosurit të Zotit. ²⁴ Ashtu si sot jeta jote ka qenë e çmuar në sytë e mi, kështu ka për të qenë e çmuar jeta ime në sytë e Zotit; dhe ai të më largojë çdo fatkeqësi”. ²⁵ Atëherë Sauli i tha Davidit: “Qofsh i bekuar, biri im David. Ti do të bësh vepra të mëdha dhe ke për të dalë me siguri fitimtar”. Kështu Davidi vazhdoi rrugën e tij dhe Sauli u kthye në shtëpinë e vet.

27

¹ Davidi tha në zemër të tij: “Një ditë ose një tjetër unë do të vritem nga dora e Saulit; prandaj nuk ka asgjë më të mirë për mua se sa të shpëtoj kokën në vendin e Filistejve; kështu Sauli do të heqë ² Prandaj Davidi u ngrit dhe shkoi, bashkë me gjashtëqind njerëzit që kishte me vete, te Akishi, bir i Maokut, mbret i Gathit. ³ Kështu Davidi qëndroi me Akishin në Gath, ai vetë dhe njerëzit e tij, secili me familjen e vet; Davidi me dy bashkëshortet e tij: Jezreelitja Ahinoama dhe Karmelitja Abigail, që kishte qenë gruaja e Nabalit. ⁴ Pastaj i njoftuan Saulit që Davidi kishte ikur në Gath, dhe ai nuk e kërkoi më. ⁵ Davidi i tha Akishit: “Në rast se gëzoj hirin tënd, të më jepet një vend në një qytet të fushës ku unë të mund të banoj. Pse duhet që shërbëtori yt të banojë me ty në qytetin mbretëror?”. ⁶ Kështu atë ditë Akishi i dha Tsiklagun; për këtë arsye Tsiklagu u ka përkitur mbretërve të Judës

deri ditën e sotme. ⁷ Davidi qëndroi në vendin e Filistejve një vit e katër muaj. ⁸ Davidi dhe njerëzit e tij niseshin dhe bënin plaçkitje në vendin e Geshuritëve, të Girzitëve dhe të Amalekitëve; këto popullata banonin prej kohëve të vjetra në këtë vend duke u shtrirë nga Shuri deri në vendin e Egjiptit. ⁹ Davidi e shkretonte vendin dhe nuk linte gjallë as burra as gra; pastaj merrte dele, lopë, gomarë, deve dhe rroba, dhe kthehej dhe shkonte tek Akishi. ¹⁰ Kur Akishi e pyeste: “Ku keni plaçkitur sot?”, Davidi i përgjigjej: “Kundër jugut të Judës, kundër jugut të Kenejve”. ¹¹ Davidi nuk linte gjallë as burra as gra, sepse mund të çonin lajme, dhe thoshte: “Mund të japim njoftime mbi ne dhe të thonë: “Kështu ka bërë Davidi””. Kështu veproi ai gjatë gjithë kohës që qëndroi në vendin e Filistejve. ¹² Kështu Akishi i besonte Davidit dhe thoshte: “Ai u bë i urrejtshëm nga populli i Izraelit dhe kështu do të jetë gjithmonë shërbëtori im”.

28

¹ Ato ditë Filistejtë mblodhën ushtrinë e tyre për të luftuar Izraelin. Atëherë Akishi i tha Davidit: “Dije mirë që duhet të dalësh të luftosh bashkë me mua, ti dhe njerëzit e tu”. ² Davidi iu përgjegj Akishit: “Ti me siguri ke për të parë atë që do të bëjë shërbëtori yt”. Atëherë Akishi i tha Davidit: “Mirë, pra, unë do të të bëhem roje personale për gjithnjë”. ³ Samueli kishte vdekur dhe gjithë Izraeli e kishte qarë, e kishin varrosur në Ramah, në qytetin e tij. Dhe Sauli kishte përzënë nga vendi mediumet dhe shortarët. ⁴ Kështu Filistejtë u mblodhën dhe erdhën të fushojnë në Shunem, ndërsa Sauli mblodhi tërë Izraelin dhe fushoi në Gilboa. ⁵ Kur Sauli pa ushtrinë e Filistejve pati frikë dhe zemra e tij u drodh fortë. ⁶ Kështu Sauli i kërkoi këshillë Zotit dhe Zoti nuk iu përgjegj as me

anë të ëndrrave, as nëpërmjet Urimit dhe as me anë të profetëve. ⁷ Atëherë Sauli u tha shërbëtorëve të tij: “Më gjeni një grua që të jetë mediume, me qëllim që unë të mund të shkoj tek ajo për t’u këshilluar”. Shërbëtorët e tij i thanë: “Ja, në En-Dor ka një grua që është mediume”. ⁸ Kështu Sauli u vesh ndryshe për të mos u njohur dhe u nis me dy burra. Arritën tek ajo grua natën dhe Sauli i tha: “Bëj një shortari për mua, të lutem, me një seancë spiritizmi dhe më thirr atë që do të të them”. ⁹ Gruaja iu përgjegj: “Ja, ti e di ç’ka bërë Sauli; ai i ka shfarosur nga vendi mediumet dhe shortarët. Pse i ngre një grackë jetës sime, për të shkaktuar vdekjen time?”. ¹⁰ Atëherë Sauli iu betua në emër të Zotit, duke thënë: “Ashtu siç është e vërtetë që Zoti rron, asnjë ndëshkim nuk do të kesh për këtë!”. ¹¹ Gruaja i tha: “Cilin duhet të të nxjerr?”. Ai i tha: “Më nxirr Samuelin”. ¹² Kur pa Samuelin, gruaja bërtiti me zë të lartë; dhe gruaja i tha Saulit: “Pse më mashtrove? Ti je Sauli!”. ¹³ Mbreti iu përgjegj: “Mos ki frikë; çfarë shikon?”. Gruaja i tha Saulit: “Shoh një qenie mbinjerëzore që ngrihet nga toka”. ¹⁴ Ai e pyeti: “Ç’formë ka?”. Ajo u përgjegj: “Është një plak që po ngjitet dhe është mbështjellë me një mantel”. Atëherë Sauli kuptoi se ishte Samueli, u përul me fytyrën për tokë dhe ra përmbys. ¹⁵ Samueli i tha Saulit: “Pse më shqetësove duke bërë që të dal?”. Sauli iu përgjegj: “Ndodhem në një ankth të madh, sepse Filistejtë më luftojnë dhe Perëndia është larguar nga unë, dhe nuk më përgjigjet”. ¹⁶ Samueli i tha: “Pse këshillohesh me mua, në qoftë se Zoti është larguar nga ti dhe është bërë armiku yt? ¹⁷ Zoti veproi ashtu siç kishte thënë nëpërmjet meje. Zoti e shkëputi mbretërinë nga duart e tua dhe ia dha një tjetri, Davidit, ¹⁸ sepse nuk iu binde zërit të Zotit dhe nuk zbatove në jetë zemërimin e thellë të tij kundër Amalekut; për këtë arsye Zoti të bëri

sot këtë gjë. ¹⁹ Zoti do ta japë edhe Izraelin bashkë me ty në duart e Filistejve; nesër ti dhe bijtë e tu do të jeni me mua. Zoti do të japë gjithashtu ushtrinë e Izraelit në duart e Filistejve. ²⁰ Atëherë Sauli ra menjëherë për së gjati për tokë, sepse ishte trembur shumë nga fjalët e Samuelit; ai kishte qenë edhe më parë pa fuqi, sepse nuk kishte ngrënë tërë atë ditë dhe tërë atë natë. ²¹ Gruaja iu afrua Saulit dhe duke e parë të tmerruar fare, i tha: “Ja, shërbëtorja jote iu bind zërit tënd; unë vura në rrezik jetën time për t’iu bindur fjalëve që më the. ²² Prandaj dëgjo edhe ti zërin e shërbëtores sate dhe lermë të vë para teje një copë buke; ha, sepse kështu do të marrësh fuqi për ta rifilluar rrugën”. ²³ Por ai refuzoi dhe tha: “Nuk do të ha”. Por shërbëtorët e tij bashkë me gruan ngulën këmbë dhe ai i dëgjo; kështu u ngrit nga toka dhe u ul në shtrat. ²⁴ Gruaja kishte në shtëpi një viç të majmë; e theri shpejt e shpejt, pastaj mori miellin, gatoi brumin dhe përgatiti disa bukë pa maja. ²⁵ I vuri këto ushqime Saulit dhe shërbëtorëve të tij, dhe ata i hëngrën; pastaj u ngritën dhe u nisën po atë natë.

29

¹ Filistejtë i mblodhën tërë forcat e tyre në Afek, ndërsa Izraelitët e ngritën kampin e tyre pranë burimit të Jezreelit. ² Princat e Filistejve ecnin me qindëshet dhe mijëshet e tyre, ndërsa Davidi dhe njerëzit e tij ecnin në praparojë me Akishin. ³ Atëherë krerët e Filistejve thanë: “Çfarë po bëjnë kështu këta Hebrenj?”. Akishi iu përgjegj krerëve të Filistejve: “A nuk është ky Davidi, shërbëtori i Saulit, i mbretit të Izraelit, që ka qenë me mua këto ditë o këto vite? Tek ai nuk kam gjetur asnjë të metë të madhe nga dita e dezertimit të tij e deri më sot!”. ⁴ Por krerët e Filistejve u zemëruan me të dhe i thanë: “Ktheje prapa atë njeri me qëllim që të kthehet në vendin që i ke

caktuar. Të mos vijë të luftojë me ne që të mos na bëhet armiku ynë gjatë betejës. Si mund ta rifitojë ai favorin e zotërisë së tij, veçse me kokën e këtyre njerëzve? ⁵ Nuk është ky Davidi për të cilin këndonin në kor në vallet, duke thënë: “Sauli ka vrarë mijëshen e tij dhe Davidi dhjetë mijëshen e tij?””. ⁶ Atëherë Akishi thirri Davidin dhe i tha: “Ashtu siç është e vërtetë që Zoti rron, ti je një njeri i drejtë dhe shoh me kënaqësi ecejakun tënd me mua në ushtri, sepse nuk kam gjetur asgjë të keqe që ⁷ Prandaj kthehu prapa dhe shko në paqe, mos bëj asgjë që nuk u pëlqen princave të Filistejve. ⁸ Davidi i tha Akishit: “Çfarë kam bërë dhe çfarë ke gjetur te shërbëtori yt prej ditës që erdha me ty e deri më sot, që të më pengojnë të luftoj kundër armiqve të mbretit, zotërisë tim?”. ⁹ Akishi iu përgjegy Davidit, duke thënë: “E kupton që për sytë e mi ti je i këndshëm si një engjëll i Perëndisë; por princat e Filistejve kanë thënë: “Ai nuk duhet të marrë pjesë me ne në betejë!”. ¹⁰ aaa see Prandaj çohu herët nesër në mëngjes bashkë me shërbëtorët e zotërisë tënd që kanë ardhur bashkë me ty; çohuni në mëngjes herët dhe nisuni në të gdhirë”. ¹¹ Kështu Davidi dhe njerëzit e tij u ngritën herët në mëngjes për t’u nisur dhe për t’u kthyer në vendin e Filistejve. Filistejtë përkundrazi shkuan në Jezreel.

30

¹ Kur Davidi dhe njerëzit e tij arritën në Tsiklag ditën e tretë, Amalekitët kishin kryer një plaçkitje në Negev dhe në Tsiklag; kishin pushtuar Tsiklagun dhe i kishin vënë zjarrin; ² kishin zënë robër gratë dhe tërë ata që ndodheshin aty, të vegjël a të rritur; nuk kishin vrarë asnjeri, por i kishin marrë me vete dhe kishin shkuar. ³ Kur Davidi dhe njerëzit e tij arritën në qytet, ja, qyteti

ishite shkatërruar nga zjarri, dhe gratë, bijtë dhe bijat e tyre i kishin marrë me vete si robër. ⁴ Atëherë Davidi dhe tërë ata që ishin me të ngritën zërin dhe qanë, deri sa nuk patën forcë të qajnë. ⁵ Dy bashkëshortet e Davidit, Jezreelitja Ahinoama dhe Karmelitja Abigail, e cila kishte qënë bashkëshorte e Nabalit, figuronin gjithashtu midis robërve. ⁶ Davidi ishte shqetësuar shumë se njerëzit flisnin për ta vrrarë atë me gurë, sepse të gjithë e kishin shpirtin të trishtuar për shkak të bijve dhe të bijave të tyre; por Davidi u forcua tek Zoti, Perëndia i tij. ⁷ Pastaj Davidi i tha priftit Abiathar, birit të Ahimelekut: “Të lutem, më sill efodin”. Abiathari i solli efodin Davidit. ⁸ Kështu Davidi u këshillua me Zotin dhe e pyeti: “A duhet ta ndjek këtë bandë? Do ta arrij?”. Zoti iu përgjegy: “Ndiqe, sepse do ta arrish me siguri dhe do të rimarrësh pa tjetër çdo gjë”. ⁹ Kështu Davidi u nis me gjashtëqind njerëzit që kishte me vete dhe arriti në përruan Besor, ku u ndalën ata që kishin mbetur prapa; ¹⁰ por Davidi vazhdoi ndjekjen me katërqind njerëz, kurse dyqind mbetën prapa, sepse ishin tepër të lodhur për të kapërcyer përruan e Besorit. ¹¹ Gjetën në fushë një Egjiptas dhe ia çuan Davidit. I dhanë bukë për të ngrënë dhe ujë për të pirë; ¹² i dhanë gjithashtu një copë bukë fiku dhe dy vile rrushi. Pasi hëngri, ai e mblodhi veten, sepse nuk kishte ngrënë bukë as nuk kishte pirë ujë tri ditë e tri netë me radhë. ¹³ Davidi e pyeti: “Ti kujt i përket dhe nga vjen?”. Ai u përgjegy: “Jam një egjiptas i ri, shërbëtor i një Amalekiti; pronari im më braktisi, sepse tri ditë më parë u sëmura. ¹⁴ Kemi bërë një plaçkitje në jug të Kerethejve, në territorin e Judës dhe në jug të Tsalebit, dhe i kemi vënë zjarrin Tsiklagut”. ¹⁵ Davidi i tha: “A mund të më çosh poshtë ku ndodhet kjo bandë?”. Ai u përgjegy: “Betomu në emër të Perëndisë që nuk do të më vrasësh dhe nuk

do të më dorëzosh në duart e pronarit tim, dhe unë do të çoj poshtë, aty ku gjendet kjo bandë”. ¹⁶ Dhe e çoi poshtë; dhe ja Amalekitët ishin shpërndarë në të gjithë vendin; hanin, pinin dhe bënin festë për plaçkën e madhe që kishin sjellë nga vendi i Filistejve dhe nga vendi u Judës. ¹⁷ Davidi i sulmoi nga muzgu deri në mbrëmjen e ditës tjetër; asnjeri prej tyre nuk shpëtoi, përveç katërqind të rinjve që u hipën deveve dhe ia mbathën. ¹⁸ Kështu Davidi rimori të gjitha ato që Amalekitët kishin marrë me vete; Davidi gjeti edhe dy gratë e tij. ¹⁹ Kështu ata nuk humbën asgjë, as të vegjëlit as të rriturit, as bijtë as bijat, as plaçkat dhe as ndonjë gjë tjetër që u kishin marrë. Davidi i rimori të gjitha. ²⁰ Kështu Davidi shtiu në dorë kopetë e bagëtisë së imët dhe tufat e bagëtisë së trashë; dhe ata që ecnin para bagëtive thonin: “Kjo është plaçka e Davidit!”. ²¹ Pastaj Davidi arriti te dyqind njerëzit që kishin qenë tepër të lodhur për të shkuar pas Davidit që ai i kishte lënë në përruan e Besorit. Këta i dolën para Davidit dhe njerëzve që ishin me të. Kështu Davidi iu afrua atyre dhe i përshëndeti. ²² Atëherë tërë njerëzit e këqij dhe të poshtër që kishin shkuar me Davidin filluan të thonë: “Me qenë se këta nuk erdhën me ne; nuk do t’u japim asgjë nga plaçka që kemi shtënë në dorë, përveç grave dhe fëmijve të secilit; t’i marrin dhe të ikin!”. ²³ Por Davidi tha: “Mos u sillni kështu, o vëllezërit e mi, me atë që Zoti na ka dhënë duke na mbrojtur dhe duke vënë në duart tona bandën që kishte ardhur kundër nesh. ²⁴ Po kush do t’ju dëgjojë në këtë propozim? E njëjtë ka për të qenë pjesa e atij që shkon për të luftuar dhe e atij që rri pranë plaçkave; do t’i ndajmë pjesët bashkë”. ²⁵ Qysh prej asaj dite u veprua kështu; Davidi e bëri atë statut dhe normë për Izraelin deri në ditën e sotme. ²⁶ Kur Davidi u kthye në Tsiklag, një pjesë të plaçkës ua dërgoi pleqve të

Judës, miq të tij, duke thënë: “Ja një dhuratë e ardhur nga plaçka që u morëm armiqve të Zotit”. ²⁷ U dërgoi atyre të Bethelit, të Ramothit të Negev-it dhe atyre të Jatirit, ²⁸ atyre të Areorit, atyre të Sifmothit, atyre të Eshtemoas, ²⁹ atyre të Rakalit, atyre të qyteteve të Jerameelitëve dhe atyre të qyteteve të Kenejve, ³⁰ atyre të Hormahut, atyre të Kor-Ashanit, atyre të Athakut, ³¹ atyre të Hebronit dhe atyre të të gjithë vendeve nga kishte kaluar Davidi me njerëzit e tij.

31

¹ Filistejtë u ndeshën me Izraelin dhe Izraelitët ua mbathën para Filistejve, dhe ranë të vranë në malin Gilboa. ² Filistejtë ndoqën me furi Saulin dhe bijtë e tij; kështu Filistejtë vranë Jonathanin, Abinadabin dhe Malkishuahun, bij të Saulit. ³ Beteja u ashpërsua kundër Saulit; harkëtarët e arritën dhe ai u plagos rëndë prej tyre. ⁴ Sauli i tha shërbëtorëve të tij: “Nxirre shpatën tënde dhe më shpo me të; të mos vinë këta të parrethprerë të më shpojnë dhe të tallen me mua”. Por shqyrtari i tij nuk desh ta kryejë këtë veprim, sepse e kishte zënë një frikë e madhe. Atëherë Sauli mori shpatën dhe u hodh mbi të. ⁵ Kur shqyrtari pa se Sauli kishte vdekur, edhe ai u hosh mbi shpatën e vet dhe vdiq me të. ⁶ Kështu po atë ditë vdiqën bashkë Sauli, tre bijtë e tij, shqyrtari dhe tërë njerëzit e tij. ⁷ Kur Izraelitët që ndodheshin matanë luginës dhe matanë Jordanit panë që njerëzit e Izraelit ua kishin mbathur me vrap dhe që Sauli dhe bijtë e tij kishin vdekur, braktisën qytetet dhe ua mbathën. Atëherë erdhën Filistejtë dhe u vendosën aty. ⁸ Të nesërmen Filistejtë erdhën për të zhveshur të vranët dhe gjetën Saulin dhe tre bijtë e tij të rënë në malin Gilboa. ⁹ I prenë kokën Saulit, e zhveshën nga armatimi i tij dhe dërguan

lajmëtarë në tërë vendin e Filistejve për ta çuar lajmin në tempullin e idhujve të tyre dhe popullit. ¹⁰ E vendosën pastaj armaturën e tij në tempullin e Ashtarothit dhe e varën kufomën e tij në muret e Beth-Shanit. ¹¹ Por kur banorët e Jabeshit të Galaadit mësuan atë që Filistejtë i kishin bërë Saulit, ¹² tërë njerëzit trima u ngritën, ecën tërë natën dhe hoqën nga muret e Beth-Shanit kufomën e Saulit dhe kufomat e bijve të tij; pastaj u kthyen në Jabesh dhe këtu i dogjën ato. ¹³ Pastaj muarrën kockat e tyre, i varrosën poshtë marinës në Jabesh dhe agjëruan shtatë ditë me radhë.

Bibla e Shenjtë
The Holy Bible in Albanian

Public Domain

Language: shqiptar (Albanian, Tosk)

Translation by: Albanian Bible Society

This Bible is in the PUBLIC DOMAIN in the United States. You may copy it freely.

2014-09-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 27 Jul 2020 from source files dated 12 Jun 2020

92fc4cc0-e5ee-58a5-884d-3139a6413894